

STUDIUL PRIVIND

conditiile de transfer a calificarii Asistent familial din Franta în Bulgaria, România si Ungaria pe baza studiilor privind interventia sociala si educativa pentru copii în dificultate si diagnosticul nevoilor de profesionalizare

Document nr: **3_EU_ro**

Studiu privind condițiile de transfer a calificării Asistent familial din Franța în Bulgaria, Ungaria și România pe baza studiilor privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare

Document elaborat de :

- Asociația PARTENER – Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltare Locală Iași – România
- Institutul de Activități și Practici Sociale (SAPI) – Bulgaria
- Universitatea din Pecs - Ungaria

3_EU_ro

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorului, Comisia nefiind responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor conținute.

CUPRINS

PARTEA I : INTRODUCERE	5
1. PREZENTAREA PROIECTULUI.....	7
1.1 <i>Contextul</i>	7
1.2 <i>Obiectivele</i>	8
1.3 <i>Publicul țintă</i>	9
1.4 <i>Impactul</i>	9
2. METODOLOGIA GENERALĂ A PROIECTULUI.....	11
2.1 <i>Fundamentele metodologiei</i>	11
2.2 <i>Abordarea Prin Competențe, fir conducător al proiectului</i>	12
3. REZULTATELE PROIECTULUI.....	13
4. METODOLOGIA SPECIFICĂ STUDIULUI PRIVIND CONDIȚIILE DE TRANSFER A CALIFICĂRII ASISTENT FAMILIAL DIN FRANȚA ÎN BULGARIA, ROMÂNIA ȘI UNGARIA PE BAZA STUDIILOR PRIVIND INTERVENȚIA SOCIALĂ ȘI EDUCATIVĂ PENTRU COPIII ÎN DIFICULTATE ȘI DIAGNOSTICUL NEVOILOR DE PROFESIONALIZARE.....	15
PARTEA A II-A: STUDIU PRIVIND CONDIȚIILE DE TRANSFER A CALIFICĂRII ASISTENT FAMILIAL DIN FRANȚA ÎN UNGARIA PE BAZA STĂRII DE FAPT ȘI A DIAGNOSTICUL NEVOILOR DE PROFESIONALIZARE DIN UNGARIA	17
1. SISTEMUL DE FORMARE PROFESIONALĂ ȘI DE FORMARE CONTINUĂ ÎN UNGARIA.....	19
1.1 <i>Locul și rolul formării profesionale</i>	19
1.2 <i>Sistemul de formare profesională și de formare continuă</i>	20
1.3 <i>Cadrul juridic</i>	22
2. CLASIFICAREA MESERIILOR ȘI CALIFICĂRIILOR ÎN UNGARIA.....	25
2.1 <i>Sistemul Standard de Clasificare a Profesiiilor (FEOR) și Clasificarea Internațională Standard a Ocupațiilor (ISCO)</i>	25
2.2 <i>Descrierea profesiei de asistent familial</i>	26
2.3 <i>Registrul Național de formare (OKJ)</i>	26
3. CONTEXTUL LEGISLATIV AL FORMĂRII PROFESIONALE ȘI CONTINUE.....	31
3.1 <i>Reguli juridice</i>	31
3.2 <i>Etapele procesului de acreditare și procedura de acreditare</i>	32
4. FORMAREA ASISTENTULUI FAMILIAL.....	33
4.1 <i>Specificații profesionale</i>	33
4.2 <i>Module de examen</i>	33
5. CONDIȚIILE DE TRANSFER ALE CALIFICĂRII FRANCEZE ASISTENT FAMILIAL.....	35
5.1 <i>Corespondențe la nivelul blocurilor de activități care determină profesia de asistent familial</i>	35
5.2 <i>Diferențe și concordanțe ale principalelor blocuri de activități în registrul de formare</i>	38
6. CONDIȚII DE TRANSFER - PLAN DE ACȚIUNE PENTRU REALIZAREA PROIECTULUI.....	40
6.1 <i>Cine sunt utilizatorii?</i>	41
6.2 <i>Unde vom utiliza aceste rezultate?</i>	41
6.3 <i>Rolul Institutului Național de Formare Profesională și de Formare pentru Adulți (NIVE) și al organismelor partenere</i>	42
6.4 <i>Sistemul de formare și formare continuă</i>	43
6.5 <i>Structura programului de formare postuniversitară, o secvență din conținutul principal</i>	44
7. BIBLIOGRAFIE:.....	45
PARTEA A III- A: STUDIU PRIVIND CONDIȚIILE DE TRANSFER A CALIFICĂRII ASISTENT FAMILIAL DIN FRANȚA ÎN ROMÂNIA PE BAZA STĂRII DE FAPT ȘI DE LA DIAGNOSTICUL NEVOILOR DE PROFESIONALIZARE DIN ROMÂNIA	47
1. CADRUL NAȚIONAL DE FORMARE PROFESIONALĂ ÎN ROMÂNIA.....	49
1.1 <i>Contextul legislativ și definiții</i>	49
1.2 <i>Structurile și organizarea procesului de formare profesională</i>	50
1.3 <i>Legislația națională specifică referitoare la formarea inițială și continuă a asistenților maternali</i>	51
2. STANDARDUL OCUPAȚIONAL (REFERENȚIALUL CALIFICĂRII).....	53
2.1 <i>Definiție</i>	53
2.2 <i>Etapele și activitățile procesului de elaborare a standardelor ocupaționale</i>	53
3. CONDIȚII DE TRANSFER A CALIFICĂRII FRANCEZE ASISTENT FAMILIAL.....	56
3.1 <i>Procesul de formare a AMP în conformitate cu legislația pentru formarea profesională a adulților (continuă)</i>	56

3.2 Procesul de formare a AMP validat de Ministerul Muncii în conformitate cu ocupația.....	57
3.3 Conținuturile formării profesionale a asistenților maternali profesioniști	57
3.4 Demersul referitor la transferul calificării franceze Asistent familial în România.....	59
BIBLIOGRAFIE.....	62
ANEXE.....	63

PARTEA A IV-A : STUDIU PRIVIND CONDIȚIILE DE TRANSFER A CALIFICĂRII DE ASISTENT FAMILIAL DIN FRANȚA ÎN BULGARIA PE BAZA STĂRII DE FAPT ȘI A DIAGNOSTICULUI NEVOILOR DE PROFESIONALIZARE DIN BULGARIA71

1. CADRUL NAȚIONAL AL FORMĂRII PROFESIONALE	73
1.1 Contextul legislativ și definiții	73
1.2 Structurile și organizarea procesului de formare profesională.....	74
1.3 Legislația națională specifică privind formarea inițială și continuă a asistenților familiari	77
2. STANDARDUL OCUPAȚIONAL [SO] (REFERENȚIALUL CALIFICĂRII)	79
2.1. Definiție	79
2.2. Etapele și activitățile procesului de elaborare a standardelor ocupaționale	80
3. CONDIȚIILE DE TRANSFER A CALIFICĂRII FRANCEZE ASISTENT FAMILIAL ÎN BULGARIA	86
4. SITUAȚII POSIBILE	88
5. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU TRANSFERUL CALIFICĂRII FRANCEZE ÎN BULGARIA.....	90
BIBLIOGRAFIE.....	93

ANEXE97

ANEXA 1: GHIDUL DE TRANSFER ELABORAT ÎN CADRUL PROIECTULUI “TRANSFERUL CALIFICĂRII FRANCEZE ASISTENT FAMILIAL - AFUE” ÎN BULGARIA, UNGARIA ȘI ROMÂNIA.99

Partea I

INTRODUCERE

Prezentarea proiectului

1.1 Contextul.

Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copiilor, document de bază în acest domeniu, recunoaște dreptul acestora de a trăi în familiile lor. Plasamentul copiilor în instituții nu trebuie să intervină decât în ultimă instanță, în caz de necesitate. Cu toate acestea, în anumite țări devenite membre ale Uniunii Europene, excluderea socială a copiilor, fie că sunt copii cu handicap, copii abandonați sau mai pe larg, copii cu curențe afective ori sociale, și plasamentul lor în instituții au fost adesea unica alternativă propusă.

Aceste practici durează de foarte mult timp și sunt motivate de presiuni economice și culturale. Preconizările Raportului Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din 5 martie 2003 cu privire la Ameliorarea vieții copiilor abandonați invită țările interesate:

- să stabilească o politică activă de desinstituționalizare și de refacere a legăturilor familiale ale copilului, dezvoltând formule alternative instituționalizării care să favorizeze reîntoarcerea copiilor în familia lor de origine, luarea în îngrijire a copiilor în familii gazdă sau în case familiale, crearea de centre de zi;
- să amelioreze în mod sistematic formarea personalului în serviciu, cu concursul, dacă este nevoie, al organizațiilor străine.

Europa Centrală și de Est cunoaște, de circa 20 de ani, importante schimbări politice, economice și sociale care au modificat în profunzime repartizarea veniturilor populației. Această evoluție a dăunat pentru moment protecției sociale acordate anumitor categorii sociale, cu precădere celor mai slabe: copii, adolescenți și bătrâni.

În Bulgaria, puterile publice au instituționalizat practica plasamentului copiilor abandonați, generând consecințe importante, în special în ceea ce privește recrutarea personalului calificat, disponibil în număr insuficient pentru a face față nevoilor specifice copiilor abandonați. Autoritățile din Bulgaria și-au dat seama de situația creată și au declarat că dezinstituționalizarea copiilor este o prioritate, iar stabilirea unor soluții alternative de luare în îngrijire, mai ales prin crearea de centre de zi, este o necesitate.

În România, după o scădere importantă a natalității în anii 60, Guvernul a instaurat intenționat o politică de favorizare a creșterii natalității, oferind posibilitatea familiilor de a-și plasa copilul în instituții pe cheltuiala statului (Legea 3/1970 care organizează abandonul copiilor în orfelinate). Dorința politică de a reforma legile existente a determinat abrogarea Legii 3/1970 cu privire la abandonul copiilor în orfelinate în anul 1997.

Totuși, în Franța, crearea diplomei de stat de asistent familial (DEAF) acordă un nou statut juridic asistenților familiari; această calificare intenționează să amelioreze calitatea luării în îngrijire, dezvoltând condițiile prealabile aprobării (conținutul formării obligatorii), precum și să protejeze situația acestor profesioniști. Această diplomă a intrat în vigoare în totalitate la 1 ianuarie 2007 și urmărește să permită asistenților familiari, care au urmat formarea obligatorie prevăzută de articolul L.421.15 din Codul acțiunii sociale și familiei, să obțină o

diplomă profesională. În Franța, cei 46 800 de asistenți familiari recunoscuți în activitate oferă ospitalitate pentru aproape 65 000 de copii (adică o medie de 1,7 copii în fiecare familie gazdă), în urma unei decizii judecătorești în 9 cazuri din 10. Diploma de stat de asistent familial atestă competențele necesare pentru găzduirea în mod permanent la domiciliul său și în familia sa a minorilor sau a tinerilor majori în cadrul ajutorului social pentru copii sau a unui plasament judiciar. Formarea care pregătește pentru diploma de stat de asistent familial este construită pe baza unui referențial profesional (definirea profesiei / contextul intervenției, referențialul de funcții / activități și referențialul de competențe) care structurează pe rând formarea și certificarea care atestă dobândirea competențelor.

1.2 Obiectivele.

Țările membre ale Uniunii Europene au nevoie să poată plasa copiii (între 0-18 ani) aflați în dificultate sau ruptură socială, și anume copii victime ale deficienței parentale afective sau educative. Directivele politicilor europene stimulează puternic țările membre ale Uniunii Europene să afișeze o politică comună de dezinstituționalizare.

Persoanele care își exercită activitatea pe lângă aceste publicuri diverse sunt, în cazul majorității țărilor, în mare parte voluntari sau salariați fără calificări reale, care se bazează mai mult pe o practică intuitivă decât pe o competență reală. Modurile de luare în îngrijire a acestor copii nu sunt armonizate în cadrul diferitelor țări ale Uniunii Europene.

Proiectul urmărește să pună în aplicare, la nivel european, o practică armonizată de luare în îngrijire a copiilor aflați în dificultate și să armonizeze conținuturile de formare a profesioniștilor bazându-se pe o diplomă franceză care recunoaște o practică profesională inovatoare în ce privește luarea în îngrijire. Este vorba de un transfer al diplomei de Asistent familial existent în Franța către 3 țări partenere (Bulgaria, România și Ungaria), ținând cont de specificul cultural al fiecărei țări etc., în scopul armonizării practicilor utilizate de cele 4 țări europene, răspunzând politicii europene.

Transferul va consta în punerea la dispoziția partenerilor români, bulgari și unguri a produsului experienței franceze, și anume diploma de asistent familial. Partenerii români, unguri și bulgari vor putea să-și însușească integral sau parțial această diplomă și componentele sale, în funcție de mizele cu care se confruntă și de cadrul de reglementare în care se situează acțiunea lor. Diferitele activități prevăzute în proiect vor permite adaptarea părților transferate la contextul specific fiecăreia dintre cele 3 țări.

Realizarea proiectului AFUE va permite profesionalizarea actorilor sociali. Asistenții familiari vor fi astfel mai bine formați, mai competenți, mai eficienți, capabili să trateze toate situațiile întâlnite. Aptitudinile relaționale și competențele lor vor fi consolidate în practica comunicării, a primirii și a însoțirii, în capacitatea de a reacționa în fața unor situații diverse și de urgență (a observa, a analiza, a acționa), în cunoștințele lor tehnice legate de viața cotidiană (igienă, confort, siguranță, întreținere, alimentare ...), în cunoștințele lor științifice de bază (psihologie, pediatrie). Organizațiile de formare vor dispune de o ofertă de formare reînnoită, adaptată și validată în 4 țări europene (Bulgaria, România, Ungaria și Franța).

Acest proiect susține astfel elaborarea unui sistem de formare alcătuit din instrumente europene comune concepute pentru favorizarea transparenței și recunoașterii competențelor. Demersul acestui proiect va introduce noțiunea de certificare a

competențelor corespunzătoare activităților profesionale necesare pentru meseria de Asistent familial.

1.3 Publicul țintă.

Publicul vizat de acest transfer de diplomă este reprezentat de:

- Asistenții familiari din cele 3 țări partenere (Bulgaria, România și Ungaria), care au o nevoie importantă de profesionalizare a practicilor lor;
- Formatorii organizațiilor de formare, care au practici ce variază de la o țară la alta și care se află sau nu în posesia de resurse pedagogice adaptate specificului țării respective;
- Mai pe larg, publicul ce lucrează în sectorul social și de ajutor al copilului.

Publicul țintă final este constituit bineînțeles din totalitatea copiilor aflați în situație de dificultate socială, care, grație realizării acestui proiect, vor fi găzduiți în cele mai bune condiții și vor beneficia de refacerea acestei legături sociale atât de importante pentru dezvoltarea lor.

1.4 Impactul.

Impactul asupra lucrătorilor sociali:

În ce privește actorii de teren, adică « lucrătorii sociali », ei vor fi mai bine formați, mai competenți, mai eficienți, capabili să trateze toate situațiile de urgență întâlnite.

Acest lucru se va traduce prin dezvoltarea:

- aptitudinilor relaționale și competențelor lor în practica animației, a comunicării, a primirii și a însoțirii;
- capacității lor de a reacționa în fața unor situații diverse și de urgență (a observa, a analiza, a acționa);
- capacității lor de comunicare asupra stării fizice și morale a beneficiarilor cu membrii echipei «ajutătoare»;
- cunoștințelor lor tehnice legate de viața cotidiană (igienă, confort, siguranță, întreținere, alimentare ...) și de funcționarea instituțiilor tehnice specializate;
- cunoștințelor lor științifice de bază (psihologie, pediatrie) pentru a lucra eficace în echipe mixte cu medicii specializați;
- stăpânirii metodelor de învățare și a proceselor de gândire.

Impactul asupra organizațiilor de formare:

Organizațiile de formare vor fi utilizatorii direcți ai rezultatelor proiectului, ținând cont de nevoile lor și de lipsa actuală de programe în acest sector. Organizațiile intermediare și finanțatoare din fiecare țară participante în proiect în calitate de asociați vor fi sensibile la solvabilitatea și durabilitatea ofertei.

Impactul asupra ofertei de formare profesională și a transparenței calificărilor: organizațiile de formare vor dispune de o ofertă de formare reînnoită, adaptată și valabilă în 4 țări europene (Bulgaria, România, Ungaria și Franța).

1.5 Parteneriatul și împărțirea rolurilor în cadrul parteneriatului proiectului.

Parteneriatul este alcătuit din 11 organizații originare din 4 țări (Bulgaria, Franța, Ungaria și România), și anume:

BULGARIA :

- [Universitatea «St Kliment d'Ohrid» din Sofia](#) (Promotorul proiectului),
- Institutul de Activități și Practici Sociale (SAPI),
- Agenția Națională pentru Educare și Formare Profesională,

FRANȚA :

- Groupement d'Intérêt Public - Formation et Insertion Professionnel de l'Académie de Grenoble (GIPFIPAG),
- Greta Nord Isère – Centru de formare continuă,
- Greta VIVARAIS PROVENCE (Evaluator).

UNGARIA :

- [Universitatea din Pecs](#)

ROMÂNIA :

- [Asociația PARTENER – Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltare Locală Iași](#)
- [Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» Iași](#)
- Direcția Județeană pentru Protecția Drepturilor Copilului Iași

Este vorba de centre de formare profesională inițială și continuă, cabinete de consiliere, universități, asociații și agenții naționale.

Obiectivele proiectului, tipologia activităților stabilite pentru atingerea acestora, numărul, dar și complementaritatea partenerilor și organizațiilor de sprijin, necesită un parteneriat bine structurat și o gestiune riguroasă. Acest lucru a făcut obiectul unei analize la nivelul partenerilor proiectului, care au stabilit împreună următorul mod de funcționare:

- Alegerea unei organizații « responsabil proiect », însărcinată cu promovarea și gestionarea științifică, administrativă și financiară a proiectului: P0: Universitatea din Sofia (Bulgaria);
- Alegerea unei organizații « coordonator general» însărcinată cu coordonarea generală a diferiților parteneri, care va fi înlocuitorul responsabilului de proiect: P4: GIP FIPAG (Franța);
- Alegerea în fiecare dintre țări, în afara Greciei, a unei organizații « lider » care va fi înlocuitorul coordonatorului general. Aceasta va avea sarcina coordonării acțiunilor proiectului în țara sa. P5: GRETA NORD ISERE pentru Franța, P2: SAPI pentru Bulgaria, P10: Asociația PARTENER pentru România, P7: Universitatea din Pecs pentru Ungaria;
- Alegerea unei organizații « evaluator extern permanent » al modului de funcționare a proiectului, al metodologiilor folosite, al rezultatelor obținute, în special al produselor elaborate și al valorificării lor. Alegerea s-a îndreptat spre organizația GRETA VIVARAIS PROVENCE, care va fi încărcată pe toată perioada proiectului cu controlul calității;
- Alegerea unor organizații experte însărcinate cu lucrările de cercetare și de producție în raport direct cu liderii fiecărei țări.

Metodologia generală a proiectului

2.1 Fundamentele metodologiei.

Transferul certificatului francez de ASISTENT FAMILIAL implică mai multe tipuri de transfer:

- **Transferabilitate geografică:** implică transferul titlului de asistent familial existent în Franța în cele 3 țări partenere (Bulgaria, România și Ungaria), ținând cont de specificul cultural și vizând armonizarea practicilor din cele 4 țări europene, astfel încât să răspundă politicii europene. Transferul va consta în a pune la dispoziția partenerilor români, bulgari și unguri a produsului experienței franceze, și anume diploma de asistent familial. Partenerii români, bulgari și unguri vor putea prelua integral sau parțial această diplomă și componentele sale, în funcție de problemele cu care se confruntă și de cadrul de reglementare în care se situează acțiunile lor. Diferitele activități prevăzute în proiect vor permite adaptarea părților transferate la contextul specific fiecăreia dintre cele 3 țări.
- **Transferabilitate metodologică :** cu prilejul acestui proiect de transfer, se pune de asemenea problema partajării în rândul partenerilor europeni a unei singure culturi pedagogice centrate pe același tip de abordare, și anume « Abordarea Prin Competențe (APC) ». Această cultură pedagogică, utilizată la nivelul Uniunii Europene în materie de formare, se bazează pe cercetarea modului optim de armonizare între formare și angajare. Progresiv, APC s-a constituit în jurul unei metodologii plecând de la nevoile economice, construind dispozitive de formare care să răspundă acestor nevoi. Schema este următoarea: ACTIVITĂȚI PROFESIONALE – COMPETENȚE NECESARE – CONȚINUTUL FORMĂRII – CERTIFICAREA. Proiectul permite partenerilor, îndeosebi celor din Europa de Est, să împărtășească aceeași viziune cu privire la finalitatea formării.
- **Transferabilitate sectorială :** Una dintre activitățile proiectului din faza de diagnostic constă în identificarea diferențelor legislative și juridice în domeniul protecției copilului din țările partenere. Studiul și constatările privind problematica abandonului și riscului social pot face obiectul difuzării în alte sectoare: drept, justiție, prevenție, mediere. Un transfer poate fi avut în vedere către numeroase calificări din domeniul sănătății în cadrul cărora relația de ajutor este puternic prezentă – astfel, ingineria competențelor (caracterul modular) și ingineria globală a proiectului sunt transferabile în oricare alt sector.

Pentru realizarea acestui transfer s-a considerat necesar:

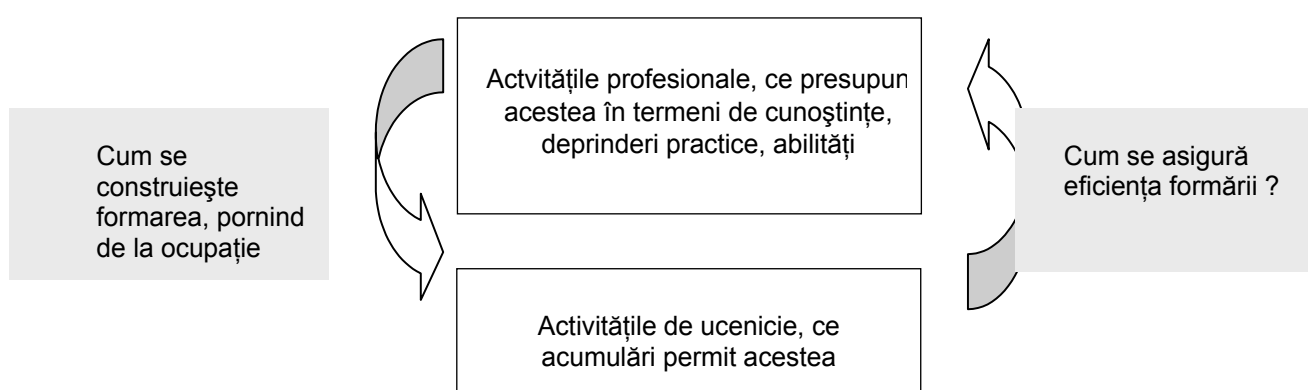
- Să se identifice piedicile în dezvoltarea relației de ajutor în diversele țări;
- Să se adapteze și să se transfere ingineria de formare pentru instrumentarea organizațiilor de formare și a instituțiilor de tip slujbă/formare, în vederea profesionalizării lucrătorilor sociali care au în sarcină relația de ajutor;
- Să se promoveze o ofertă de formare adaptată și reînnoită, care să cuprindă specificul publicului ca mijloc de dezvoltare a relației de ajutor în serviciul politicilor naționale și europene de solidaritate;
- Să se organizeze mai bine problematicile legate de plasamentul familial, să se identifice mai bine rețeaua de actori;

- Să se consolideze cunoștințele și să se faciliteze rezolvarea problemelor în acest domeniu.

2.2 Abordarea Prin Competențe, fir conducător al proiectului.

Formatorii au dezvoltat treptat o abordare pentru « a gândi formarea ca pârghie a performanței economice », este vorba de Abordarea Prin Competențe.

APC reprezintă o abordare, o manieră de a vedea lucrurile, un fir conducător care dă sens practicilor de formare. Acest fir conducător constă în articularea activităților profesionale actuale sau în devenire ce țin de o ocupație dată, cu formarea titularilor acestei ocupații, de așa manieră încât acumulările rezultate din formare se transformă în efecte asupra postului de lucru.

Acest fir conducător reprezentat de APC a dat naștere unui nou domeniu de competență a formatorilor, cel al ingineriei de formare.

Definiția ingineriei de formare pe care ne-am axat în proiect este următoarea: « Ansamblu de metode ingineresti aplicate în domeniul formării ». Ținta analizei este o organizație, un serviciu. Ingineria de formare reprezintă, deci, un ansamblu de metode, instrumente, abordări, care vizează:

- Analizarea problematicii resurselor umane dintr-o organizație;
- Traducerea acestei problematici în nevoi de formare;
- Definirea condițiilor în baza cărora această formare este susceptibilă a răspunde nevoilor;
- Evaluarea modului în care acțiunea a produs efecte asupra problematicii;
- Realizarea eventualelor corecții».

În cadrul transferului s-a făcut apel la metodologiile ingineriei de formare aplicabile Abordării Prin Competențe.

Ansamblul produselor ce au făcut obiectul alegerilor de ordin metodologic sunt următoarele:

- Metodologia de construcție a situației de fapt din cele 3 țări;
- Metodologia de construcție a Referențialului de meserii;
- Metodologia de poziționare a dispozitivului de formare în Cadrul european al calificărilor profesionale.

3

Rezultatele proiectului

Proiectul de transfer a permis partenerilor elaborarea mai multor documente. Toate aceste documente pot fi consultate gratuit accesând site-ul proiectului <http://www.projetafue.eu>. Lista documentelor realizate în cadrul proiectului este următoarea:

Nr. crt.	Denumirea rezultatului	Codificare
1	Studiu privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare în Bulgaria	1_BG_fr 1_BG_bg
	Studiu privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare în Ungaria	1_HU_fr 1_HU_hu
	Studiu privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare în România	1_RO_fr 1_RO_ro
2	Sinteză europeană a studiilor privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare în Bulgaria, România și Ungaria	2_EU_fr 2_EU_bg 2_EU_hu 2_EU_ro
3	Studiu privind condițiile de transfer a calificării Asistent familial din Franța în Bulgaria, România și Ungaria pe baza studiilor privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare	3_EU_fr 3_EU_bg 3_EU_hu 3_EU_ro
4.1	Referențialul ocupației Asistent familial în Bulgaria	4.1_BG_fr 4.1_BG_bg
	Referențialul ocupației Asistent familial în Ungaria	4.1_HU_fr 4.1_HU_hu
	Referențialul ocupației Asistent maternal în România	4.1_RO_fr 4.1_RO_ro
4.2	Sinteză europeană pentru Referențialul ocupației Asistent familial în Bulgaria, România și Ungaria	4.2_EU_fr 4.2_EU_bg 4.2_EU_hu 4.2_EU_ro
5.1	Referențialul de formare (referențial de calificare, ofertă modulară de formare) pentru Asistent familial în Bulgaria	5.1_BG_fr 5.1_BG_bg
	Referențialul de formare (referențial de calificare, ofertă modulară de formare) pentru Asistent familial în Ungaria	5.1_HU_fr 5.1_HU_hu
	Referențialul de formare (referențial de calificare, ofertă modulară de formare) pentru Asistent maternal în România	5.1_RO_fr 5.1_RO_ro

5.2	Sinteză europeană a Referențialelor de formare (referențial de calificare, ofertă modulară de formare) pentru Asistent familial în Bulgaria, România și Ungaria	5.2_EU_fr 5.2_EU_bg 5.2_EU_hu 5.2_EU_ro
6	Colecție de resurse pedagogice pentru formarea profesională a asistenților maternali în Bulgaria, România și Ungaria	6_EU_fr 6_EU_bg 6_EU_hu 6_EU_ro
7	Program european de formare de formatori pentru transferul rezultatelor proiectului și a resurselor pedagogice	7_EU_fr 7_EU_bg 7_EU_hu 7_EU_ro
8	Site internet	www.projetafue.eu
9	CD ROM „Asistența maternală în Europa”	

Metodologia specifică Studiului privind

condițiile de transfer a calificării Asistent familial din Franța în Bulgaria, România și Ungaria pe baza studiilor privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare

Studiul condițiilor de transferabilitate a calificării franceze Asistent familial a permis identificarea tuturor condițiilor necesare pentru adaptarea experienței franceze în materie de formare în Bulgaria, Ungaria și România.

Compararea situațiilor existente a permis înțelegerea aspectelor comune, a specificului fiecăreia și reorientarea viitorului nostru plan de lucru.

Proiectul AFUE, prin transferul propus, nu determină nici o schimbare în organizarea diferitelor servicii, fiecare țară rămânând liberă și autonomă.

Examinarea condițiilor de transferabilitate este un element ajutător pentru reflecția efectuată asupra formării asistenților familiari din Franța, Bulgaria, Ungaria și România. Cu această ocazie, sunt evaluate toate întrebările și dificultățile pe care le ridică eventualitatea unui transfer.

Studiul ia în considerare nevoile viitoare ale partenerilor și interesul acestora de a păstra total sau parțial calificarea franceză Asistent familial.

În acest stadiu al exercițiului, este bine înțeles faptul că elementele de răspuns aduse nu sunt obligatoriu definite, dar reprezintă orientări de lucru care, dacă ipoteza de transfer este pusă în practică, vor putea evolua ulterior, în acord cu procedurile naționale legate de calificările din Bulgaria, Ungaria și România.

Proiectul de transfer ne-a condus în mod natural să ne punem întrebarea următoare: Care sunt condițiile de transfer pentru calificarea franceză Asistent familial către Bulgaria, Ungaria și România?

Așadar, pentru a răspunde la această întrebare, trebuie :

- **Să se identifice categoriile de ocupații (sau funcții) atinse de transfer,**
- **Să se inventarieze practicile existente în modurile de formare existente,**
- **Să se compare cadrele de reglementare (legate printre altele de înregistrările calificărilor) inerente fiecărei țări partenere.**

Aceste trei aspecte au permis identificarea factorilor care vor constitui piedici sau atuuri în

realizarea transferului, aflându-se astfel ceea ce poate fi transpus și ceea ce nu poate fi transpus și în ce condiții.

Un studiu comparativ al practicilor din cele trei țări (Bulgaria, Ungaria și România) bazat pe cele 3 situații naționale a fost condus pentru a înțelege și extrage aspectele comune și specificul inerente fiecărei țări.

Acest studiu are anexat un instrument metodologic care a sprijinit transferul pe durata proiectului, și anume «Ghidul de transfer al proiectului «Transferul calificării franceze ASISTENT FAMILIAL – AFUE » în Bulgaria, Ungaria și România.

Partea a II-a

**STUDIUL PRIVIND
CONDIȚIILE DE
TRANSFER A
CALIFICĂRII
ASISTENT FAMILIAL
DIN FRANȚA ÎN UNGARIA
PE BAZA STĂRII DE FAPT
ȘI A DIAGNOSTICUL NEVOILOR
DE PROFESIONALIZARE DIN
UNGARIA**

Sistemul de formare profesională și de formare continuă în Ungaria

1.1 Locul și rolul formării profesionale

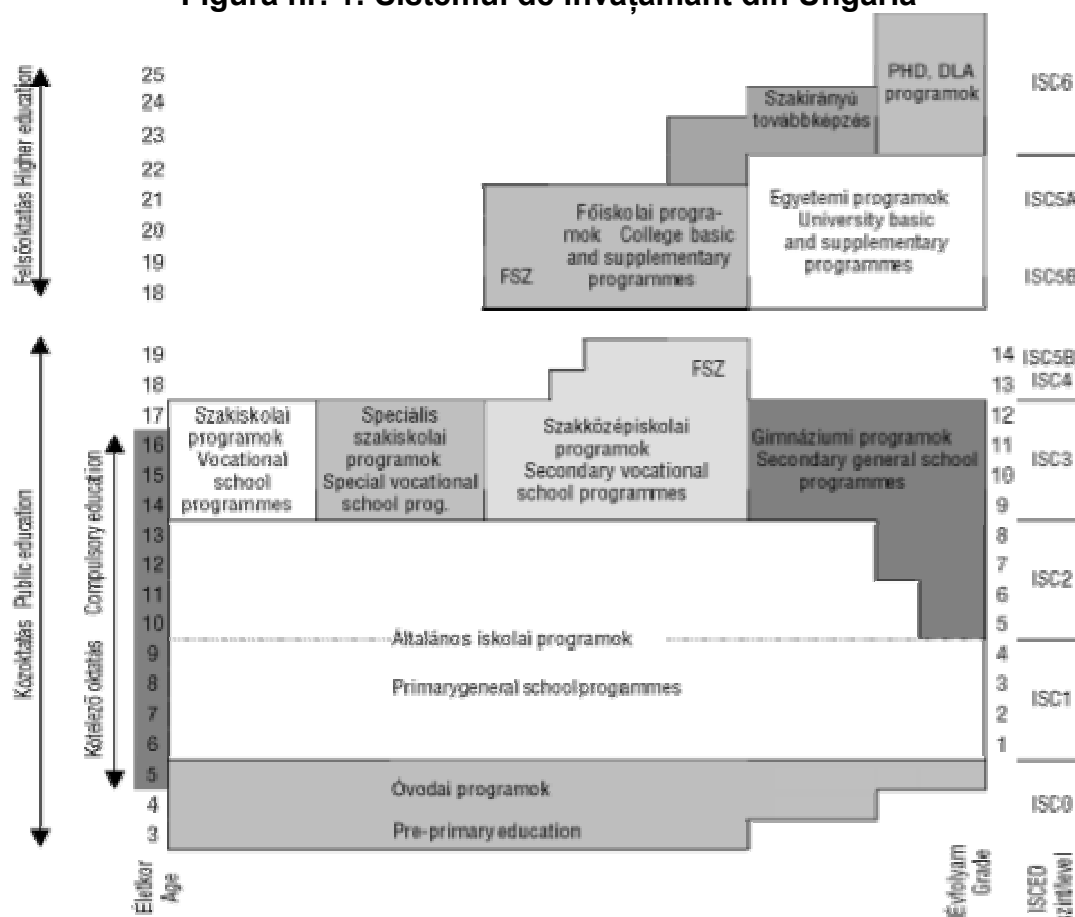
Sistemul de învățământ în Ungaria

Informațiile cele mai importante privind sistemul de învățământ al unei țări privesc prezentarea ciclurilor de studii. Organizarea și tipurile de instituții sunt strict legate de aceste grade.

În ceea ce privește schema de mai jos, putem distinge gradele și programele școlare conforme cu sistemul ISCED (Clasificare Internațională Standard a Educației). După schimbarea regimului, organizarea sistemului educațional public și superior s-a schimbat în mod fundamental în Ungaria. În comparație cu sistemul precedent, structura instituțiilor de învățământ secundar (bazate pe școala primară) o cunoscut o diferențiere: contrar formulei de 8 ani de studii elementare + 4 ani de studii secundare, învățământul se poate realiza sub diverse formule: 4+8, 6+6, 8+4 ani. Durata învățământului în rândul institutelor profesionale și al instituțiilor de învățământ secundar a fost mărită de la 3 la 4 ani. În același timp, învățământul superior cuprinzând mai multe cicluri a fost reorganizat pe 4 nivele: formarea profesională superioară, formarea de bază (BA/BSC), master (MA, MSc) și doctorat (gradul PhD).

Această schemă prezintă de o manieră clară structura de organizare a formării profesionale și a formării continue, precum și forma sa instituțională în Ungaria.

Figura nr. 1: Sistemul de învățământ din Ungaria

1.2 Sistemul de formare profesională și de formare continuă

Organizarea formării profesionale este împărțită pe niveluri. Această divizare este reprezentată în tabelul următor, în care cele 3 niveluri se descompun în sub-niveluri. Codul maghiar prezintă conținutul acestora, dar și clasificarea conform grilei salariale a funcționarilor.

Tipurile de școli (instituțiile) de formare au fost stabilite astăzi conform tabloului prezentat în cele ce urmează:

Figura nr. 2: Tipurile de școli de formare

- Școală secundară profesională
- Școală profesională (școală de formare profesională)
- Școală profesională specială
- Școală profesională de pregătire
- Școală profesională pentru dezvoltarea de aptitudini
- Formare avansată de școală profesională
- Instituție de învățământ superior
- Instituție publică de formare continuă
- Instituție de formare profesională în afara regimului școlar
- Centru de formare
- Centru Regional Integrat de Formare Profesională

Sursa : SCHINDLER Rózsa (2009): Cadrul juridic al formării profesionale și continue, „Parcurgerea drumului spre realizarea cartei de competențe a Rețelei Sursă Pannon”

Tabelul nr. 1: Nivelul formării profesionale

După nivel		După sub-nivel			
Denumire	Cod ISCED	Clasificare	Codul nivelului maghiar	Conținut	Clasificarea salariilor funcționarilor publici
Formare profesională elementară	2	Prima etapă a învățământului de nivelul doi	2.1	Formarea profesională a persoanelor care nu au o certificare școlară elementară	B
Formare profesională secundară	3	A doua etapă a învățământului de nivelul doi	3.1	Formarea profesională bazată pe certificarea școlară elementară	B
			3.2	Formarea profesională bazată pe certificarea școlară elementară și pe certificarea profesională	B
			3.3	Formarea profesională bazată pe examenul elementar	B
			3.4	Formarea profesională bazată pe examenul elementar și pe certificare profesională	C
A treia etapă a învățământului de nivelul doi			5.1	Formarea profesională bazată pe calificarea de școală secundară la primul sub-nivel	D
			5.2	Formarea profesională bazată pe calificarea de școală secundară la al doilea sub-nivel	D
			5.3	Formarea profesională bazată pe calificarea de școală secundară și profesională	E
Formarea profesională superioară	5	Prima etapă a învățământului de nivel trei	5.4	Formarea profesională calificată la nivel superior bazată pe calificarea de școală secundară	E
			5.5	Formarea profesională acreditată calificată la nivel superior bazată pe calificarea de școală secundară	E

Sursa: Schindler Rózsa (2009): *Cadrul juridic al formării profesionale și continue, „Parcurgerea drumului spre realizarea cartei de competențe a Rețelei Sursă Pannon”*

Etapele formării profesionale actuale se împart în general în părți diferite, cu precădere:

- Formarea de bază în grupul de profesie
- Formarea profesională
 - Formarea pe module profesionale
 - Specializarea profesională (perfecționare, ...)

Etapale formării profesionale tehnice în sistemul școlar sunt descrise în tabelul de mai jos:

Figura nr. 3: Etapele formării în zilele noastre

Orientarea școlară, 2 ani	Formarea de bază în grupul de profesie, 1 an	Formarea profesională, 1 an
------------------------------	---	--------------------------------

Conform decretelor recente, formarea profesională sau formarea de bază poate să înceapă din al doilea an (a doua în Franța, Ndt) în paralel cu orientarea școlară.

Orientarea școlară, 2 ani	
Formarea de bază în grupul de profesie, 1 an	Formarea profesională (specializarea), 1 an

Sursa: LÜKŐ István (2010): Reorganizarea învățământului practic, TAMOP 2.2.8-08 Referențialul grupului de metodologie, manuscris, Pécs

1.3 Cadrul juridic

Utilizarea noțiunii de „formare continuă” nu este încă foarte clară în Ungaria. În limbajul curent se folosește deseori sinonimele *educația adulților* și *formarea continuă a adulților*. Însă nu putem trasa o demarcație netă între educația adulților și formarea continuă pentru că există o relație între asimilarea de cunoștințe și pregătirea de competențe, iar aceste două activități interacționează.

Educația adulților este domeniul în care educația se face esențial prin transmiterea și achiziția de cunoștințe. Concepția de formare continuă se modifică în orice epocă și în orice sistem. Definiția cea mai generală și acceptată la nivel internațional este definiția stabilită de către Adunarea Generală UNESCO reunită la Nairobi în 1976 și care a adunat reprezentanți din 142 țări.¹ Expresia „educația adulților” desemnează ansamblul proceselor organizate de educație, oricare ar fi conținutul acestora, nivelul și metoda, fie că sunt formale sau non-formale, fie că prelungesc sau înlocuiesc educația inițială dispensată în centrele școlare și universitare și sub formă de învățământ profesional, mulțumită cărora persoanele considerate adulte de către societatea din care fac parte își dezvoltă aptitudinile, își îmbogățesc cunoștințele, își ameliorează calificările tehnice sau profesionale sau dobândesc o nouă orientare, și determină o evoluție a atitudinilor lor sau a comportamentului lor din dubla perspectivă: a unei înfloriri integrale a omului și a unei participări la o dezvoltare socio-economică și culturală echilibrată și independentă”. Această definiție a fost confirmată cu mici modificări în cea de-a cincea ediție a Conferinței Internaționale UNESCO pe probleme de educație a adulților (Hambourg, 14-18 iulie 1997).

Conform legii învățământului public, la procesul de formare continuă poate participa persoana care a încheiat învățământul obligatoriu (limita superioară a învățământului este vârsta de 18 ani din 1998). În același timp, legea învățământului superior nu îi consideră subiecți ai formării continue pe studenții care frecventează facultățile în mod regulat.² Pentru a interpreta definițiile, un alt element este reprezentat de definiția din Legea CI din 2001 privind formarea continuă: formarea continuă este o activitate organizată în afara regimului școlar care poate reprezenta o formare generală, o formare lingvistică sau profesională a adulților.

¹ BENEDEK András – CSOMA Gyula – HARANGI László (redactor șef): Enciclopedia educației adulților și a formării continue, Budapesta, Szaktudás Kiadó Ház, 2002, p.172

² ZACHÁR László: Planificarea formării continue, a pieței muncii, PTE TTK FEEFI, Pécs, 2003

În situația existentă pe care o prezentăm în cadrul proiectului, utilizăm noțiunea de formare continuă a adulților în sensul în care aceasta constă în formarea generală, lingvistică și profesională a adulților atât în sistemul școlar, cât și extra-școlar.

Formarea adulților diferă de formarea copiilor prin următoarele caracteristici:

Câmpurile formării continue³:

Formarea continuă în cadrul regimului școlar: se referă la certificarea generală, secundară sau superioară și/sau profesională. Principala funcție a formării continue este asimilarea unei culturi generale de cel mai înalt nivel și a unei certificări profesionale. Reglementarea juridică este stabilită prin legea educației publice, prin legea formării profesionale și prin legea învățământului superior. (În cadrul învățământului superior și studenții din învățământul la distanță participă la formarea continuă în cadrul regimului școlar.) Învățământul se realizează într-un sistem școlar omologat de către stat.

Formarea continuă în afara regimului școlar: cuprinde toate tipurile de formare în cadrul cărora participanții nu au un statut de elev sau student al instituției de formare. Cea mai mare parte a acestor formări este reprezentată de formări pentru piața muncii, precum și de formări al cărei obiectiv este plasarea pe piața locurilor de muncă. Reglementarea juridică a formării continue în afara sistemului școlar este asigurată de legea formării adulților; regulile de formare profesională sunt descrise de legea privind formarea profesională și de decrete; în ceea ce privește cadrul juridic al formării subvenționate în vederea angajării, acesta este reprezentat de legea muncii.

Formările profesionale în afara regimului școlar constituie cea mai mare parte a formării adulților atât din perspectiva numărului de participanți, cât și a domeniilor de profesionalizare. În această situație, obiectivul principal al formării continue în afara sistemului școlar este obținerea unei calificări profesionale concrete și a unui certificat profesional.

Avantajul formării în afara sistemului școlar în raport cu formarea în cadrul sistemului școlar constă în faptul că aceasta răspunde mai bine timpului și posibilităților financiare ale adulților.

Formarea pe piața muncii: Principalul obiectiv este sprijinirea unei persoane în găsirea unui loc de muncă sau în păstrarea locului de muncă deținut, prin obținerea unei calificări profesionale recunoscută de stat sau a unei certificări – de ucenicie – nerecunoscută de către stat.

Formarea generală și formarea lingvistică aparțin formării profesionale din cadrul formării continue a adulților; acestea sunt stabilite ca domenii autonome ale formării continue prin legea formării continue din 2001.

Rolul formării continue

Rolul formării continue s-a dezvoltat considerabil în ultimii cincisprezece ani ținând cont de evoluția economiei care necesită actualizarea și renovarea competențelor salariaților. Formarea continuă vizează pe de o parte dezvoltarea economiei, a competitivității

³ FARKAS Éva: Educația adulților și formarea continuă în Ungaria, Kolombusz Kkt., Miskolc, 2004.

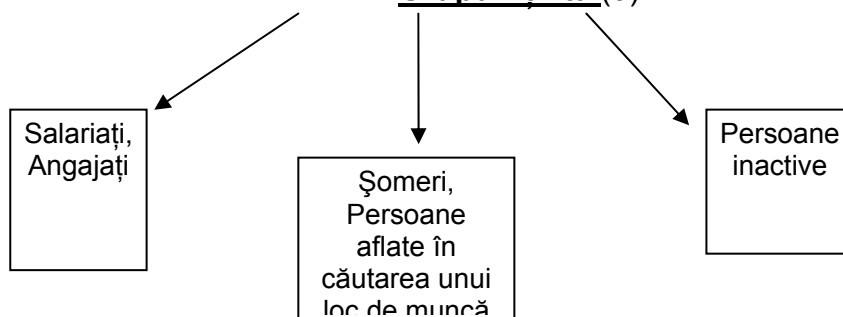
cunoștințelor, iar pe de altă parte coeziunea socială și asigurarea egalității de șanse⁴ într-un context de globalizare a schimburilor.

Sistemul de învățământ, de formare trebuie să fie capabil să se adapteze tendințelor internaționale, cererii de pe piața locurilor de muncă și schimbărilor de pe piața muncii și, din această perspectivă, trebuie să fie capabil să-și reînnoiască oferta și structura formărilor.

Grupurile țintă ale formării continue

În grupul țintă al formării continue sunt incluși toți adulții care au promovat învățământul obligatoriu și nu mai participă la sistemul de învățământ, la formarea din cadrul regimului școlar. Grupurile țintă sunt prezentate în tabelul nr. 4.

Tabelul nr. 4: Grupurile țintă ale formării continue
Grupuri țintă (3)

Sursa: SZÉP Zsófia – VÁMOSI Tamás (2007): Formarea continuă și profesională, macroprocesul, planificarea. Pécs, PTE-FEEK

Sistemul de administrare și de reglementare a formării continue

Cadrul juridic al formării continue este asigurat prin Legea – cadru CI din 2001. La această lege trebuie adăugate dispozițiile Legii LXXVI din 1993 privind formarea profesională, Legii LXXIX din 1993 privind învățământul publică și Legii CXXXIX din 2005 privind învățământul superior.

⁴ Dr. SZÉP Zsófia: Direcțiile strategice și funcțiile formării continue, Conferința internațională de cercetare „Cercetări privind formarea profesională și continuă pentru viitor (18-19 noiembrie 2004), volum de prezentare a stării de fapt, <http://www.nive.hu/felnottkepzes/index.htm>, (2005.10.20.)

Clasificarea meseriilor și calificărilor

în Ungaria

2.1 Sistemul Standard de Clasificare a Profesiilor (FEOR) și Clasificarea Internațională Standard a Ocupațiilor (ISCO)

În 2008 - 2009, clasificările ISCO-08 și FEOR 93-97 au fost armonizate prin cooperarea Institutului Național de Statistică din Ungaria și a Institutului Național de Formare Profesională și Continuă, fiind generată o nouă prezentare.

Descrierea conținutului meseriilor FEOR-08 păstrează vechea structură din FEOR-93. Astfel, conținutul este elaborat prin tratarea următoarelor puncte:

1. Numărul și denumirea meseriei.
2. Fraza introductivă (care descrie de o manieră generală esența meseriei)
3. Sarcinile: enumerarea sarcinilor potrivit importanței
4. Competențe caracteristice: repertoarul competențelor publicat în anexă, conținând 17.000 titluri
5. Descrierea meseriilor învecinate, a claselor din alte registre
6. Criterii de formare (calificare) minimale.

Cele patru nivele de formare (calificare) sunt următoarele:

Nivelul de calificare I:

Calificare obținută în cadrul învățământului elementar (8 ani de școală). Toate persoanele care nu au calificări de competență profesională. (Dacă o persoană a urmat învățământul elementar, dar – de exemplu, în cadrul unui curs de formare profesională – a obținut o calificare profesională, nivelul recunoscut este nivelul de calificare II.)

Nivelul de calificare II:

Calificare obținută în cadrul unei formări de muncitori calificați, a unei formări în școli profesionale, în cadrul învățământului secundar. (Acest nivel diferă în special în privința achiziției de competențe generale ale persoanelor care aparțin nivelului de calificare III.)

Nivelul de calificare III:

Nivel obținut după parcurgerea unei formări într-un liceu general, liceu tehnic sau într-o școală tehnică în cadrul învățământului secundar care furnizează competențe generale superioare celor aferente nivelului II.

Nivelul de calificare IV:

Calificare obținută în cadrul învățământului superior (universitate, școală superioară) sau formare echivalentă.

2.2 Descrierea profesiei de asistent familial

Descrierea ce urmează provine din Volumul de Informații privind Meseriile și din descrierea FEOR din Registrul Național al Formării (OKJ).

Funcțiile și activitățile: Ce trebuie să facă persoana care vrea să devină asistent familial? Care sunt funcțiile și activitățile caracteristice? Unde își desfășoară activitatea această persoană? și Cu cine se află în legătură?

Specificații: Ce eforturi fizice sunt necesare în cadrul activității? Care este specificul de natură sanitară?

Descrierea competențelor de obținut pe durata formării profesionale:

- Asigurarea bazelor pentru luarea în îngrijire a copilului
- pregătirea familiei sale și a mediului pentru plasarea copilului
- asigurarea condițiilor necesare și adaptarea acestora la nevoile, vârsta și stadiul de dezvoltare al copilului, precum și menținerea relațiilor familiale
- ajutorarea copilului plasat pentru a deveni autonom, pentru a-și gestiona propria viață
- îndeplinirea sarcinilor legate de tutelă în baza delegării autorității tutelare;
- gestionarea documentelor administrative.

2.3 Registrul Național de formare (OKJ)

Organizarea și caracteristicile Registrului Național al Formării

Registrul Național al Formării este registrul formărilor profesionale recunoscut de stat. Structura de bază a Registrului Național al Formării este reglementată prin legea formării profesionale, care cuprinde informații privind formările profesionale sub formă de tabele.

În ceea ce privește formarea în sistemul școlar, poate fi demarată formarea doar pentru meseriile care figurează în Registrul Național al Formărilor Profesionale. Registrul Național al Formării a fost publicat pentru prima dată în 1993. Obiectivul său era de a înlocui toate formările acreditate de stat, prezentate în diferite clasificări, printr-un singur/unic registru.

Încă de la prima apariție, Registrul Național al Formării a suportat diverse modificări. Cea mai importantă modificare – atât la nivel de conținut, cât și metodologie - a fost realizată în 2004 sub direcția Institutului Național al Formării Profesionale, devenit astăzi Institutul Național al Formării Profesionale și Formării Continue. Scopul acestei modificări era adaptarea noului registru la nevoile economiei; acesta oferă posibilitatea învățământului și parcurgerii de formări profesionale capabile să satisfacă exigențe economice și ale pieței muncii.

Obiectivul principal era asigurarea formărilor necesare pentru competențele solicitate pe piața muncii, după cum urmează:

- să asigure posibilitatea de educare și formare pe toată durata vieții în cadrul formării profesionale,
- să facă posibil accesul în cadrul formării profesionale pentru persoanele care nu au finalizat școala,

- să facă posibilă obținerea unei calificări profesionale superioare după formarea de bază obținută.

Cele două modele principale de dezvoltare erau DACUM (**D**eveloping **A** **C**urriculum – dezvoltarea unui curriculum) și SCID (**S**ystematic **C**urriculum and **I**nstructional **D**evelopment – dezvoltarea educațională și a unui curriculum sistematic): dezvoltarea sistematică a competențelor și a învățământului. Baza acestor dezvoltări o reprezintă complexitatea activităților profesionale care aparțin lucrărilor efectuate.

Pe baza dezvoltării sistematice a competențelor și a învățământului, formarea profesională modulară de bază centrată pe competență poate fi construită acolo unde competența reprezintă ansamblul cunoștințelor, capacităților și atitudinilor așteptate din partea salariatului calificat.

Registrul Național al Formării bazat pe principiul competenței

Noul Registor Național al Formării definește competența ca fiind aptitudinea de a executa o activitate. În aceeași măsură, competența nu este altceva decât un savoir capabil să producă, caracterizat prin două domenii:

- profilul sarcinilor și
- profilul „calităților”.

Profilul sarcinilor stabilește exigențele profesionale. Profilul sarcinii - pornind de la FEOR – definește sarcinile de efectuat în raport cu meseria / competențele definite. Profilul sarcinilor enumeră toate sarcinile (grupate în activități, operații) pe care salariatul format trebuie să știe să le execute.

Profilul calităților stabilește **competențele necesare salariatului pentru a fi apt să-și exercite meseria, să ocupe un post, să-și îndeplinească lucrul**. Se înscriu în profilul calităților:

- competențele profesionale,
- competențele personale,
- competențele relaționale / sociale
- competențele metodologice.

Competențele profesionale:

- cunoștințe profesionale
- aptitudini profesionale

Cunoștințele profesionale regurpează cunoștințele teoretice și practice necesare pentru realizarea sarcinilor elementare ale meseriei / postului, precum și aplicarea lor.

Tabelul nr. 3: Tipuri de aplicare a cunoștințelor profesionale

Tipul de aplicare a cunoștințelor profesionale	Definiție
Tipul „A”	Aplicarea autonomă, rapidă și fără defecte a cunoștințelor (nivelul superior). Este oportună solicitarea acestui tip de aplicare a cunoștințelor atunci când postul implică riscuri (accident, risc de mediu, risc de producere de pagube, etc.); condițiile sunt simple, proiectabile; competența este de neînlocuit, în cazul lipsei competenței sau a unei erori grave, activitatea profesională eșuează.

Tipul de aplicare a cunoștințelor profesionale	Definiție
Tipul „B”	Aplicarea fără defecte a cunoștințelor în mediu normal de lucru, în caz de eroare activitatea eșuând.
Tipul „C”	Aplicarea cunoștințelor în condiții normale de lucru, fără intervenție directă, fără o direcție profesională personală, dar cu posibilitatea utilizării de resurse, mijloace, asigurând timp pentru încercări și activități complementare, care conduc astfel la aplicarea cunoștințelor dobândite. Acesta este nivelul mediu.
Tipul „D”	Aplicarea adaptată a cunoștințelor, parțial în mod autonom, parțial sub conducere.
Tipul „E”	Aplicarea cunoștințelor în condiții normale de lucru, sub conducere, cu posibilitatea asistenței personalizate; având la dispoziție timp pentru a pune întrebări, pentru înțelegerea sarcinii, pentru utilizarea instrumentelor. În caz de erori, activitatea este corectată. Acesta este nivelul cel mai de jos.

Aptitudinile profesionale sunt activitățile necesare pentru sarcinile generale implicate de profesia / lucrul respectiv și învățate. Execuția se derulează în mod automat, fără un control conștient. Acest lucru înseamnă că elementele activității respective se succed unul după celălalt.

Tabelul nr. 4: Nivelul aptitudinilor profesionale

Nivelurile aptitudinilor profesionale	Definiție
Nivelul 5	Este capabil să aplice cunoștințele dobândite la un nivel superior de o manieră autonomă, rapidă, profesională și fără greșeală, și de a controla singur activitățile desfășurate și rezultatele muncii – în condiții de muncă diferite de cele obișnuite.
Nivelul 4	Este capabil să aplice cunoștințele dobândite de o manieră autonomă, rapidă, cu greșeli puține, fără intervenția directă a unui profesionist sau a directorului tehnic; are competențele de a controla autonom rezultatele muncii și de a-și corecta erorile - în condiții de muncă diferite de cele obișnuite.
Nivelul 3	Este capabil să aplice cunoștințele dobândite de o manieră autonomă, rapidă și profesională, precum și de a-și corecta erorile fără intervenția directă a unui profesionist sau a directorului tehnic - în condiții de muncă obișnuite.
Nivelul 2	Este capabil să-și execute lucrul, să-și realizeze sarcinile și de a-și identifica erorile fără un control regulat și de a le corecta autonom - în condiții de muncă obișnuite.
Nivelul 1	În condiții normale de lucru, este capabil să execute lucrările și să îndeplinească activitățile sub conducere continuă și cu asistență orientată.

Competențe personale:

În cadrul grupei de *competențe* « *aptitudini* », regăsim capacitățile fizice (de ex. un fizic puternic), fiziologice (de ex. vedere, auz, viziune în spațiu) și psihologice (de ex., stabilitate sentimentală, toleranță) necesare pentru exercitarea meseriei.

Grupa de *competențe* « *trăsături de caracter* » cuprinde calitățile care incită, organizează și reglementează lucrul eficient. Aceste calități sunt, de exemplu, perseverența, punctualitatea, flexibilitatea, rezistența la stres etc.

Competențe sociale/relaționale:

Grupul de competențe legate de « *cooperare* » este alcătuit din competențele necesare pentru gestionarea situațiilor de cooperare pe termen scurt sau lung pe parcursul realizării lucrului, cum ar fi aptitudinea de a lega și menține relații, flexibilitatea, politețea, capacitatea de a avea inițiative, disponibilitatea, empatia, motivația, capacitatea de conducere, toleranța etc. ...

Grupul de competențe legate de « *comunicare* » este alcătuit din competențele care sunt indispensabile în gestionarea relațiilor sau în definirea criteriilor tehnice de lucru, cum ar fi capacitatea de scriere, limbajul corect, capacitatea de ascultare etc. ...

Grupul de competențe legate de « *gestionarea conflictului* » este alcătuit din competențe care permit individului să gestioneze conflictele între persoane sau grupuri de persoane ce au interese diferite sau contradictorii, cum ar fi: capacitatea de a face compromisuri, capacitatea de a evita conflictele etc. ...

Competențe metodologice:

Grupul de competențe referitoare la « *gândire* » este alcătuit din competențe cognitive necesare exercitării unei meserii (recunoașterea corelațiilor, capacitatea de învățare și de aplicare a noilor cunoștințe, capacitatea de sinteză etc. ...).

Grupul de competențe legate de « *soluționarea problemelor* » este alcătuit din competențe care contribuie la identificarea problemelor importante, a cauzelor acestora și a soluțiilor de rezolvare, cum ar fi capacitatea de diagnosticare, de identificare a problemelor și de soluționare a acestora, evaluarea, controlul etc.

Grupul de competențe legate de « *metodele de lucru, stilul de lucru* » este alcătuit din elemente care privesc execuția metodică a lucrului, înțelegerea sarcinilor, lucru intens, precauții, concentrarea atenției etc..

Organizarea modulelor în Registrul Național al Formării

Modulele:

Modulul reprezintă unitatea de calificare profesională care acoperă una sau mai multe activități de lucru privind calificarea profesională.

Oferta privind formarea profesională este modularizată. Numărul de module variază între 4 și 9, având o durată diferită și care nu urmează o ordine lineară.

Un modul poate aparține mai multor calificări profesionale. În general, distingem module elementare sau generale, cuprinzând componente interdisciplinare (de exemplu, module legate de cunoașterea materialelor, a întreprinderii, protecția muncii etc.)

Descrierea modulelor stipulează nivelul necesar pentru admitere și modalitățile de aplicare a modulului. Fiecare modul este evaluat printr-un examen.

Fiecare **modul** are un cod care îl identifică în cadrul întregului sistem de formare profesională din Ungaria. Modulele sunt compuse din **unități de program**.

Descompunând unitățile de program, descoperim **componentele de program** care reprezintă cele mai tratabile unități ale programelor centrale din perspectiva conținutului. Unitățile de program și componentele de program au numere specifice.

Descrierea unităților de program reprezintă punctul de plecare al planificării metodologice, armonizarea practicilor și a teoriilor. De aceea este important să se știe cum se poate interpreta organizarea lor.

Relațiile dintre module și Programul Central (programul de formare)

În figura următoare este prezentată organizarea programului central al formării profesionale având la bază modulele. Este o organizare generală în cadrul căreia modulele sunt poziționate în jurul semestrelor, având un anumit număr de lecții pe săptămână. Diversele culori ale modulelor indică faptul că anumite module durează mai multe semestre.

Figura nr. 6: Organizarea programului central bazat pe module

Numărul de lecții pe săptămână	Cadru pentru numărul de lecții fixat în programul săptămânal	A se utiliza pentru a prelua modulele care nu se regăsesc în programul central și pentru a mări durata modulelor așa cum este fixată în programul central				
	Cadru pentru numărul de lecții fixat în programul central	3 / 0111	8 / 0111	12 / 0221	16 / 0221	
Durata formării	I. semestru	2 / 0111	7 / 0110	11 / 0225		
		1 / 0110	6 / 0110	10 / 0346	14 / 0225	
			5 / 0345	13 / 0220		15 / 0220
			4 / 0345	9 / 0346		
	II. semestru					
	III. semestru					
	IV. semestru					

Modulul de competențe: 0220, 0221, 0225 0346, 0345, 0111, 0110

Contextul legislativ al formării

profesionale și continue

În Ungaria, formarea continuă a adulților este reglementată printr-o lege din 2001. Istoria acreditării formării continue începe în 2002, când a fost concepută în principal publicarea Corpului de Acreditare a Formării Continue. Era necesară prezentarea modului de asigurare a condițiilor materiale, personale, sistemului de calitate, de dezvoltare. Ulterior, în 2004, o ordonanță a definit principalele reglementări.

Valabilitatea acreditării instituției de formare continuă durează 4 ani, iar valabilitatea acreditării programului de formare continuă variază între 2 și 5 ani. Pe tot parcursul duratei de valabilitate, trebuie respectate integral condițiile de acreditare.

Ministerul Solidarității și Familiei este cel care controlează procesul de formare continuă. Cadrul procedurii de acreditare este reglementat de către Secretariatul Corpului de Acreditare a Formării Continue din cadrul Institutului Național de Formare Profesională și Continuă.

3.1 Reguli juridice

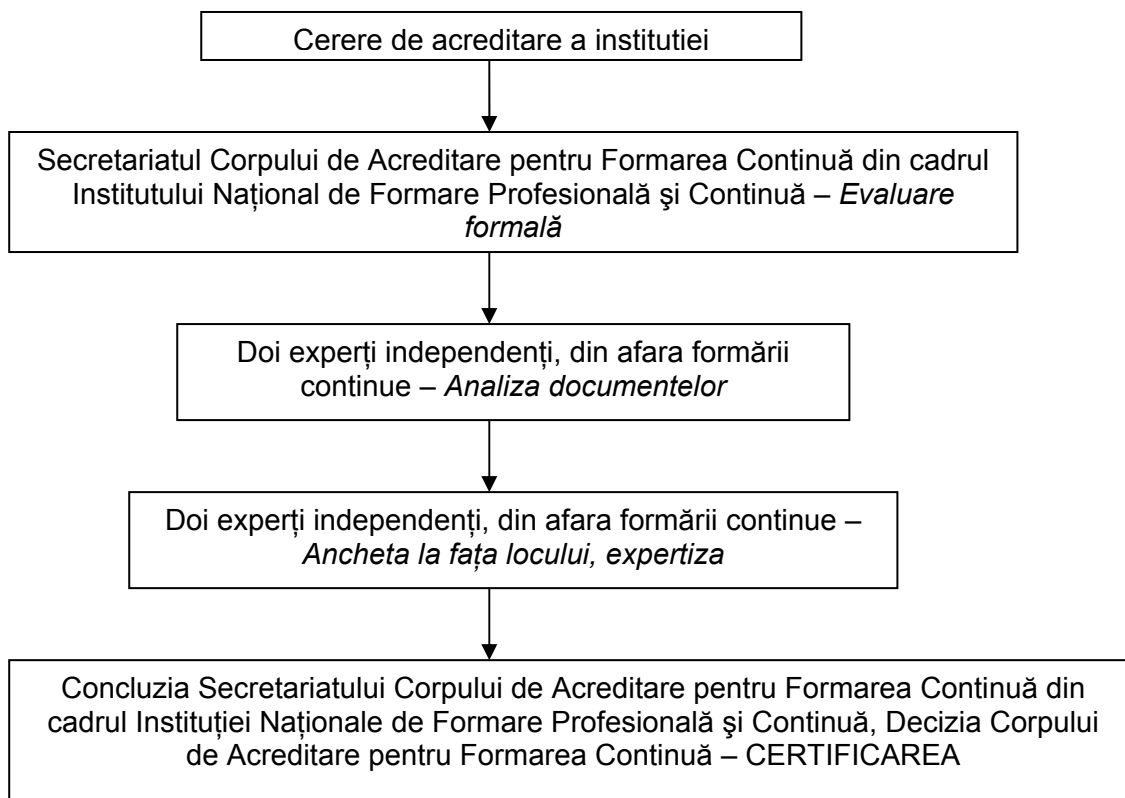
Nr. Crt.	Denumirea documentelor legislative:	Data intrării în vigoare	
1.	Legea LXXVI din 1993 privind formarea profesională	Monitorul Oficial 1993/99	29.01.2010
2.	Legea CI din 2001 privind formarea continuă	Monitorul Oficial 2001/153	01.01.2010
3.	Legea LXXXVI din 2003 privind contribuția la formarea profesională și subvenționarea dezvoltării procesului de formare	Monitorul Oficial 2003/131	01.11.2009
4.	Decretul 1/2005. (19.I.) al Ministerul Solidarității și Familiei privind pedeapsa pecuniară aplicabilă în cazul controlului instituțiilor de formare continuă	Monitorul Oficial 2005/7	29.12.2007
5.	Decretul 7/2002. (6.XII.) al Ministerului Solidarității și Familiei privind taxele procedurii de acreditare a instituțiilor și a programelor de formare continuă și regulile utilizării sale	Monitorul Oficial 2002/151	15.02.2007
6.	Ordonanța 2/2004. (16.II.) privind regulile acreditării instituțiilor și a programelor de formare continuă	Monitorul Oficial 2004/16	01.10.2009
7.	Decretul 24/2004. (22.VI.) FMM privind regulile detaliate ale procedurii de acreditare și ale sistemului de specificații	Monitorul Oficial 2004/87	29.12.2007

(Sursa: Informații obținute de Palotás József, director al centrului regional de formare Kecskemét, consilier în domeniul HR)

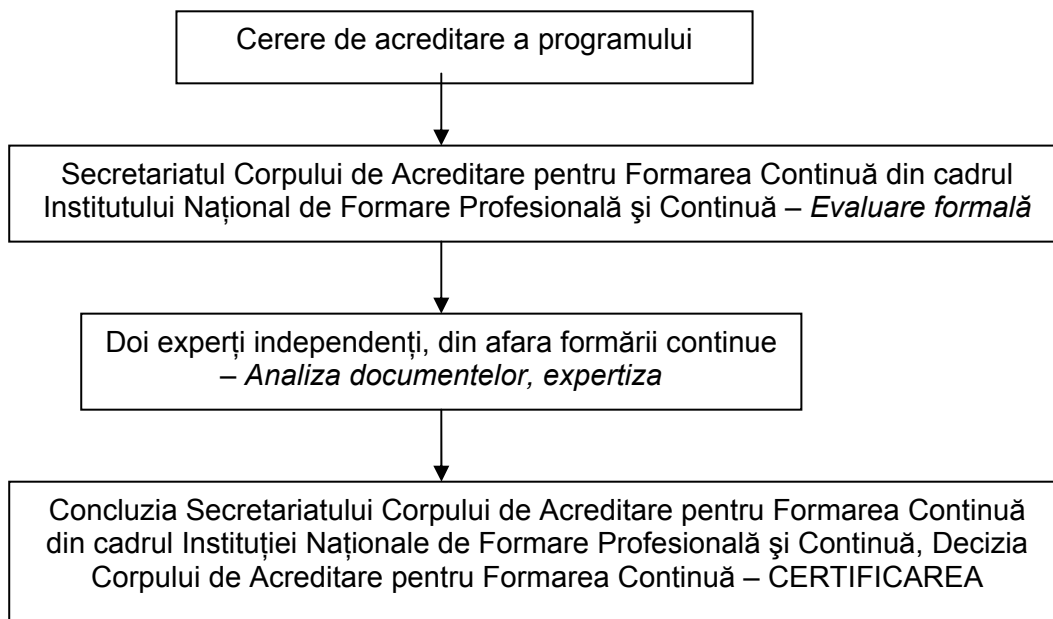
3.2 Etapele procesului de acreditare și procedura de acreditare

Înainte de începerea activităților, instituțiile de formare continuă trebuie să își declare intenția la Centrul regional de muncă.

Schema de acreditare a unei instituții de formare continuă

Schema de acreditare pentru un program de formare continuă:

Formarea asistentului familial

4.1 Specificații profesionale

Modulele privind specificațiile profesionale ale calificării având codul 33 761 01 0000 00 00 și denumirea asistent familial sunt definite prin decretul numărul 15/ 2008 (13.VIII.) emis de Ministerul Solidarității și Familiei după cum urmează:

- 1868-06 Funcțiile de bază pentru luarea în plasament a copiilor
- 1873-06 Funcțiile pentru pregătirea mediului familial
- 1874-06 Funcțiile privind dezvoltarea capacităților copilului
- 1875-06 Funcțiile pentru pregătirea în vederea unei vieți autonome
- 1876-06 Funcțiile privind tutela
- 1877-06 Funcțiile legate de documentația asistentului familial.

4.2 Module de examen

În cele ce urmează, prezentăm în detaliu unul din cele 6 module privind specificațiile profesionale, împreună cu competențele corespunzătoare:

Codul și denumirea modului de formare: 1874-06 Funcțiile legate de dezvoltarea capacităților copilului

Conținutul modulelor profesionale:

Funcții:

Cunoașterea capacităților și aptitudinilor copilului

Asigurarea participării copilului la învățământul obligatoriu

Urmărirea evoluției copilului la școală.

Asigurarea posibilității asistenței profesionale pentru copil

Căutarea de soluții pentru a reduce dezavantajele socio-culturale

Cunoașterea nevoilor particulare și speciale ale copilului

Asigurarea accesului la valorile culturale care servesc la dezvoltarea intelectuală și morală a copilului

Ajutorul acordat în vederea reintegrării copilului în familia de origine sau în familia de plasament

Caracteristici:

C Capacitatea copilului

Competențele legate de metode:

Competențe profesionale:

Cunoștințe profesionale care indică tipul

Competențe sociale:

C Psihologie provenind din situația de viață specifică

C Copii cu nevoi particulare și speciale

- C Norme și obișnuințe proprii copilului
- C Rolul jocului și al studiilor în evoluția personală
- 1 Inițierea în lumea calculatorului
- 5 Înțelegerea unui text scris și oral
- 5 Conversația în limba comună
- 3 Înțelegerea unui text profesional
- 3 Scrierea unui text profesional
- 3 Conversația în limbaj profesional
- 3 Gestionarea resurselor de informare
- 4 Desenul
- 5 Efectuarea de calcule
- 4 Primele noțiuni de acordare a primului ajutor
- 3 Utilizarea jocurilor de copii
- 3 Utilizarea mijloacelor informatice și de telecomunicații
- 3 Utilizarea aparatelor de uz casnic
- 3 Utilizarea uneltelor de grădinărit
- 3 Utilizarea mijloacelor de decorare

Abilitate manuală: Coordonarea mișcării (abilitate fizică), Forță fizică, Orientare, Sensul orientării, Stabilitate, echilibru etc. ...

1. Criterii de admitere la examenul profesional:

1. componentă a examenului:

Natura examenului: examen practic

Durata: 120 minute

2. componentă a examenului:

Natura examenului: examen scris

Durata: 120 minute

3. componentă a examenului:

Natura examenului: examen oral

Durata: 120 minute

Durata: 45 minute (timp de pregătire: 30 minute, prezentare: 15 minute)

1. componentă a examenului:

1868-06 Funcții de bază pentru luarea în plasament a copiilor

Îndeplinirea sarcinilor cotidiene în cadrul unei instituții care se ocupă cu laurea în plasament a copiilor

Prezentarea dezvoltării copilului și a metodelor care îl ajută să se dezvolte.

Interpretarea dilemelor legate de plasamentul social pe baza unui studiu de caz

Modalități de evaluare finală

Toate modulele sunt evaluate printr-un examen final pentru obținerea calificării. Condiția celui de-al 3-lea examen este realizarea unui dosar de cel puțin 10 pagini, pe o temă stabilită în cadrul examenului, conform specificațiilor de conținut și formă prevăzute în Regulamentul privind Studiile și Examenele din cadrul instituției de formare, care trebuie depus cu 30 zile înainte de data examenului profesional.

Condițiile de transfer ale calificării franceze Asistent familial

Sistemul modular și domeniile de competențe pentru formarea asistentului familial francez al GRETA și descrierea formării asistentului familial în Registrul Național al Formării ungare sunt complet diferite atât din punct de vedere al logicii, cât și al structurii.

Abordarea prin competențe a sistemului francez este mult mai simplă, mai transparentă, iar sistemul este construit plecând de la activități. Interpretarea ungară a noțiunii de *competență* face distincția între competențe profesionale, personale, sociale și cele privind metodele, pentru care utilizăm un sistem de denumiri diferit. Putem identifica diferite activități în profilul sarcinilor, descrise prin fraze active.

5.1 Corespondențe la nivelul blocurilor de activități care determină profesia de asistent familial

În tabelul de mai jos, remarcăm faptul că blocurile de activități maghiare nu corespund decât câtorva blocuri de activități din calificarea franceză. Am încercat să prezentăm corespondențele existente.

Modulele formării asistentului familial pe baza **denumirilor** și a conținutului interior.

Tabelul nr. 5: Denumirea modulelor franceze și maghiare ale formării de asistent familial

Denumirea modulelor franceze de asistent familial	Denumirea modulelor maghiare de asistent familial
Cunoașterea principalelor elemente de igienă, securitate, alimentație și nutriție	Funcțiile de bază ale luării în plasament a copiilor
Cunoașterea științelor psihosociale printre care dezvoltarea copilului și dezechilibrele sale	Funcțiile pentru pregătirea mediului familial
Cunoașterea și înțelegerea situației specifice copiilor separați de familia lor și care trăiesc în plasament familial	Dezvoltarea capacităților copilului
Permiterea însoțirii educative	Funcțiile pentru pregătirea unei vieți autonome
Înțelegerea și integrarea unei culturi profesionale	Funcțiile privind tutela
	Funcțiile de documentare a asistentului familial

Culorile reprezintă rata de corespondență între cele 2 module (francez și ungar), în principal pe baza conținutului lor și a comparației între țărilor activități ale profilului sarcinii: **corespondență 100%**, **Corespondență 70%**, **Corespondență 50 %**, **Corespondență 25 %**, **nici o corespondență**.

Compararea celor 2 sisteme este extrem de dificilă din cauza stucturilor diferite. Cu toate acestea, tabelul de mai jos încearcă să stabilească similitudinile dintre cele 2 țări:

Tabelul nr. 6: Lista competențelor de formare (calificarea franceză) și corespondența cu sistemul MAGHIAR de module și competențe

COMPETENȚE	DOMENIILE DE FORMARE
DC1. Plasamentul și integrarea copilului în familia de plasament Modulul 1868-06 Funcțiile de bază ale luării în plasament a copiilor	Domeniul de formare I (140 ore): Igienă – securitate – alimentație – nutriție; - igiena și securitatea domestică - AFPS; - practica gesturilor de urgență și conduitele specifice copiilor mici; - ritmurile biologice ale copilului; - luarea în calcul a dimensiunii culturale în raport cu ritmurile copilului; - igiena alimentară cotidiană și dezechilibrele de alimentație; - intimitatea fizică și psihică în funcție de vârsta și trecutul copilului.
	Științele psiho-sociale, dezvoltarea copilului și dezechilibrele acestuia: - etapele dezvoltării copilului (abordare fizică, psihică și relațională, afectivă și sexuală...); - probleme de sănătate din perioada copilăriei și adolescenței; - identificarea semnelor de suferință fizică și psihică. Răspuns adaptat: - sensibilizare la metodele de observare și ascultare. Instrumente specifice: carnetul de sănătate – albumul vieții; - procesul de atașare, separare și individualizare –probleme de legătură.
Modulul 1873-06 Funcțiile pentru pregătirea mediului familial	Situația specifică a copiilor separați de familia lor și care trăiesc în plasament familial: - complexitatea și amestecul factorilor (sociali, medicali, psihologici , psiho-patologici...) implicați în separarea copilului de familia sa; - efectele cercetate în cadrul acestei separări precum și consecințele acesteia; - dinamica plasamentului familial; - însoțirea copilului care trăiește în plasament familial. Problematici legate de evoluția sa psihică și de relațiile pe care le întreține cu părinții săi (Probleme de suferință, partajare, loialitate, fenomene de apartenență și identificare); - diferiți membri ai familiei de plasament: locul și rolul acestora în relația cu copilul primit și efectele acestei luări în

	<p>plasament;</p> <ul style="list-style-type: none"> - păstrarea locului real și/sau simbolic al părinților - referirea la părinți și/sau împărtășirea cu ei a elementelor din viața de zi cu zi.
<p>DC2. Însoțirea educativă a copilului Modulul 1874-06 Funcțiile privind dezvoltarea capacităților copilului</p>	<p>Domeniul de formare II (60 ore) Însoțirea educativă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procesul de atingere a unui nivel de autonomie și însoțire a copilului la diverse nivele (fiziologic, somatic, senzorial, psihomotor, afectiv, social, cognitiv...); - cunoștințe legate de familie și evoluțiile acesteia; - rolul părinților și locul altor adulți în structurarea identității copilului; - aspectul relațional și afectiv al luării în plasament a copilului; - stabilitatea reperelor și a ritualurilor cotidiene; - interculturalitate – dimensiunea religioasă și ritualurile anumitor culturi; cunoașterea modului în care funcționează alte culturi și sensul acestora pentru copil; - conduite cu factori de risc sau delicvențe. Reperarea acestora. Interpretarea relativă a evoluției psiho-afective și modului de viață al copilului. Organismele însărcinate cu prevenirea și luarea în plasament.
	<ul style="list-style-type: none"> - factorii de suport care favorizează întâlnirea și conștientizarea (jocul, numărătoarea, literatura pentru copii...) - domeniile culturale și petrecerea timpului liber în cadrul dezvoltării copilului – împărțirea activităților de petrecere a timpului liber și ritmurile adaptate copilului; - rolul învățării în dezvoltarea copilului, însoțirea și obstacolele în acest domeniu; - sistemul educativ și diversele resurse ale acestuia – însoțirea școlară;
<p>DC3. Comunicarea profesională Modulul 1876-06 Funcțiile legate de tutelă Modulul 1877 Funcțiile pentru documentarea asistentului familial</p>	<p>Domeniul de formare III (40 ore) Cultura profesională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - contextul legislativ și de reglementare din acest domeniu: dreptul familiei, drepturile copilului, dreptul pentru protecția copilului - cadrul instituțional și administrativ al luării în plasament a copilului; - evoluția istorică și contribuțiile specifice ale luării în plasament permanente în cadrul dispozițiilor legale de asistență pentru familii și de protecție juridică și administrativă a copilului; - instituțiile care conlucrează în domeniul protecției copilului; - locul luării în plasament în cadrul dispozițiilor franceze pentru protecția copilului, diferitele instituții care conlucrează pentru protecția copilului; - statutul asistentelor și asistenților familiari;
	<ul style="list-style-type: none"> - locul diferiților factori care intervin în luarea în plasament permanentă;

	<p>- lucrul în echipă împreună cu alți factori care intervin în luarea în plasament și responsabilitățile proprii asistentului familial (probleme legate de secretul profesional, vizitele la domiciliu, comunicarea cu factorii de natură psiho-socială și administrativă care intervin ...);</p> <ul style="list-style-type: none"> • asistentul familial ca releu al instituției în care lucrează (sentimentul de apartenență la o instituție).
--	---

5.2 Diferențe și concordanțe ale principalelor blocuri de activități în registrul de formare

Tabelul nr. 7: Extras privind domeniile de competențe profesionale din cadrul calificării franceze

LUAREA ÎN PLASAMENT A COPILULUI și luarea în calcul a nevoilor sale fundamentale	ÎNȘOȚIREA educativă a copilului	ÎNȘOȚIREA copilului în relațiile cu părinții săi	INTEGRAREA COPILULUI în familia sa de plasament	MUNCA ÎN ECHIPĂ
Răspunsul la nevoile fizice ale copilului.	Transmiterea valorilor care favorizează dezvoltarea gradului de autonomie și de socializare; Însoțirea în perioada de trecere la adolescență;	Participarea la punerea în aplicare a proiectului individualizat al copilului din perspectiva autorității parentale;	Pregătirea și gestionarea evoluției funcțiilor și a locurilor deținute de fiecare dintre membrii din familia de plasament pe parcursul diferitelor etape din luarea în plasament;	Implicarea alături de întreaga echipă în elaborarea proiectului individualizat al copilului.

În acest tabel putem identifica față în față competențele caracteristice formării în paralel cu activitățile corespunzătoare și așa-zisul „lucru în echipă”.

În cele ce urmează prezentăm un extras al modulului maghiar corespunzător uneia dintre competențele prezentate în tabel pentru a permite comparația.

Tabelul nr. 8: Extras al sistemului de competențe și al modulului din Registrul Național al Formării maghiar

Modulul nr. 1874-06:	Funcțiile pentru dezvoltarea capacităților copilului
Funcții:	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea capacităților și aptitudinilor copilului • Fundamentarea și dezvoltarea obiceiurilor, nevoilor de studiu, auto-educației și civilizării copilului • Asigurarea participării copilului la învățământul obligatoriu • Asigurarea accesibilității la valorile culturale care servesc dezvoltării intelectuale și morale
Caracteristici:	
Competențe profesionale:	<p><i>Cunoștințe profesionale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea copilului • Obiceiurile cu care vine copilul • Rolul jocului și al studiului în evoluția personalității <p><i>Aptitudini profesionale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Folosirea calculatorului • Efectuarea de calcule
Competențe personale:	<ul style="list-style-type: none"> • Abilitate manuală • Simțul orientării
Competențe sociale:	<ul style="list-style-type: none"> • Aptitudinea creării de relații • Empatie • Aptitudinea soluționării conflictelor
Competențe legate de metode:	<ul style="list-style-type: none"> • Recunoașterea unei situații • Culegerea de informații.

În aceste două tabele nr. 7 și nr. 8, putem observa diferențe de structurare a celor două formațiuni. Sistemul francez distinge **domenii de competențe profesionale în interiorul cărora sunt descrise activitățile**. În sistemul maghiar, acestea sunt **module specifice** înregistrate în Specificațiile privind Formarea profesională și Examinarea, care se **deosebesc de competențe**. Cea mai mare corespondență se regăsește în rândul **funcțiilor: caracteristicile includ patru blocuri de competențe cu indicații privind diferitele nivele**.

Această organizare este foarte fragmentată și îngreunată de informațiile prea detaliate și ne-esențiale pentru realizarea activităților din cadrul modulelor. Această complexitate înfrânează mult formarea și pregătirea pentru examen. În schimb, sistemul francez prezintă într-un mod mai simplu și mai logic activitățile, enumerând activitățile și competențele profesionale, ca un sistem care precizează anumite obiective de învățare prin raportare la o realitate profesională.

Condiții de transfer - Plan de acțiune pentru realizarea proiectului

Ținând cont de tot ceea ce s-a prezentat anterior – având la bază comparația, în această etapă a proiectului AFUE, a formărilor ca asistent familial numai din cele două țări, Franța și Ungaria – și luând în calcul diferențele importante, se poate distinge doar un transfer parțial. În plus, modelele din alte țări și obiectivele proiectului sugerează în egală măsură punerea în aplicare a unui model potrivit sistemului SCVET. De asemenea, este necesară elaborarea acreditării formării profesionale, a cărei structură și filosofie se bazează pe următoarele elemente:

- Păstrează sistemul de competențe și module bazate pe activitățile calificării franceze.
- Subliniază similitudinile cu Registrul național al Formărilor din Ungaria.
- Va integra logica sistemului ECVET, mai ales aspectele referitoare organizarea studiilor pe unitate și durata formării.
- Respectarea etapelor procedurii de acreditare maghiare.

Demersul de acreditare va fi diferit de procedura maghiară tradițională prin următoarele puncte:

- Va trebui depusă o cerere pentru elaborarea subiectelor de examinare a formării profesionale și a Programului de Formare, potrivit modelului experimental. Această experiență constă în aplicarea structurii și a unităților din modelul sistemului ECVET în cadrul formării asistentului familial.
- Transpunerea calificării asistent familial – elaborată în baza experienței internaționale a sistemului ECVET - în Registrul Național al Formărilor maghiar presupune o procedură juridică ce necesită susținerea ministerelor și organismele implicate în procesul de acreditare (Institutul Național al Formării Profesionale și al Formării pentru Adulți – NIVE etc.).

În Ungaria, sistemul ECVET nu este încă un sistem acceptat sau elaborat. Proiectul AFUE permite demararea lucrului, dar sistemul poate fi introdus de o manieră coerentă și instituțională (structuri, personal, cadru juridic etc.) . doar de către stat. În cadrul proiectului, se poate elabora cadrul sistemului de formare, precum și bazele sistemului ECVET.

Prin urmare, în Ungaria proiectăm, în primul rând, **aderarea la un sistem deja existent de formare profesională** în care inserăm elemente din sistemul francez îmbogățit prin contribuțiile din alte 3 țări.

Apoi, după consolidarea situației Institutului Național al Formării Profesionale și al Formării pentru Adulți, vom pregăti un proiect ECVET pe care îl vom propune NIVE.

6.1 Cine sunt utilizatorii?

Programul de formare dezvoltat, ca și subiectele de formare bazate pe un sistem de module, pot fi folosite în formare sau în formarea continuă a celor care posedă una din calificările următoare, specifice Ungariei:

- Asistent familial
- Asistent familial agreat
- Educator pentru copii
- Educator specializat
- Cei care au o formare de asistent maternal la domiciliu
- Asistent în casa copilului
- Și cei care au o formare de educator de copii mici
- Ajutor social
- Asistent social
- Administrator social în protecția copilului și a tinerilor
- Consilier de atelier
- Ajutor medico-psihologic
- Animator sociocultural
- Specialist în intervenția socială și familială

6.2 Unde vom utiliza aceste rezultate?

Vom utiliza rezultatele astfel:

- Pentru formarea continuă a celor care dispun de calificările enumerate mai sus, la început, în regiunea Universității din Pecs, în unul sau eventual două locuri, în cadrul unei formări continue de 120 de ore. Vom preda modulele de profile de competențe care lipsesc complet sau parțial din calificarea dată.
- Elaborăm și acredităm o formare pentru *consilierul asistentului familial* de nivel ISCED 4B, făcând parte din sistemul de formare profesională superioară din Ungaria (cod OKJ 55), ca și programul aferent. Validarea acestei formări este de competența Institutului Național de Formare Profesională și de Formare pentru Adulți, despre care vom vorbi într-o lucrare aparte. În paralel cu depunerea dosarului de cerere, demarăm o formare de probă până la aprobarea sa.

Criteriile de admitere la această formare sunt certificatul de asistent familial profesional și bacalaureatul. Această formare se va derula în cadrul unei formări pentru adulți cu o durată de un an.

Proba o constituie formarea de formatori, care va fi realizată în septembrie 2011, începând cu 15 participanți. Așa cum am menționat, conținutul și modalitățile de organizare a pregătirii sunt în curs.

- În funcție de rezultate, vom putea proiecta o formare superioară pentru persoanele cu diplomă, programul de calificare a *mediatorului familial* (cod par 61), un curs de ciclul 2 sau 3 din programele de certificare a **Consultantului complex de ajutor pentru familie**. Acesta nu este valabil decât respectând

procedura de acordare a licențelor de către Facultatea de dezvoltare a resurselor umane a Universității din Pecs. Până în decembrie 2011, putem elabora programul cu scopul de a-l trimite spre aprobare Consiliului Facultății. În februarie 2012 putem începe acest curs de formare.

Această formare este importantă deoarece Secretariatul de Stat al minorităților și al persoanelor aflate în dificultate din Guvernul Ungariei dorește să gestioneze problema într-un mod complex, într-un sistem unic. Dacă până în prezent nu se ocupa decât de copil, de problemele sale de educație, socializare, învățare și însușirea unei profesii și parțial de problemele de angajare a părinților, pe viitor, această formare trebuie să fie integrată într-un singur sistem în care educația, învățarea și formarea profesională a copiilor sunt legate de programul rezervat celorlalți membri ai familiei, cu precădere adulți, care vizează diminuarea lacunelor școlare și educative, precum și asigurarea unui loc de muncă.

6.3 Rolul Institutului Național de Formare Profesională și de Formare pentru Adulți (NIVE) și al organismelor partenere

Funcțiile NIVE:

Acest institut responsabil cu angajarea și formarea profesională este atașat Ministerului Educației Naționale. A fost creat în 1991 având la bază Institutul Național de Pedagogie. În 2006 a fuzionat cu Institutul Național de Formare pentru Adulți.

Funcțiile principale ale Institutului sunt:

- Elaborarea fondului documentar de formare profesională, pregătirea dosarului de aprobare
- Cercetare și dezvoltare
- Centrul de examinare
- Distribuția metodelor și a suporturilor aferente programelor de educație națională
- Organizarea formării continue pentru cursanți
- Gestionarea rețelei naționale de specialiști și consilieri specialiști
- Organizarea și pregătirea examenelor specialiștilor
- Alte servicii
- Gestionarea și supravegherea proiectelor de dezvoltare naționale și internaționale.

Organismele partenere NIVE sunt:

- Institutul de consiliere în formare și dezvoltare rurală (având-cauza Institutul de formare profesională agricolă)
- Institutul de formare continuă a sănătății
- Institutul socio-politic și recrutare

Referitor de proiectul nostru, NIVE are următorul rol / funcție:

- Strânge cererile de inițiere pentru formarea profesională
- Asigură evaluarea tehnică a acestor dosare, elaborarea, ediția și publicarea în jurnalul oficial a Criteriilor de admitere și a subiectelor de examen
- Ajută la organizarea de formări de probă și de formări continue regionale și naționale

6.4 Sistemul de formare și formare continuă

Care sunt calificările profesionale avute în vedere?

- Asistent familial > formare scurtă (60 de ore)
- Asistent familial specialist în cadrul unei formări pentru adulți după Registrul Național de Formări Profesionale (OKJ) – 300 de ore
- Consilier specialist al asistentului familial > formarea de adulți de creat sau formarea continuă (OKJ 6)
- Asistenți familiali particulari și speciali > formarea pentru adulți de creat și validat sau formarea continuă aferentă codului OKJ 6
- Médiatorul familial, Consultantul complex de sprijin pentru familie > formare pentru adulți, de creat și validat sau OKJ 61 și cursurile de formare specializată pentru persoanele cu diplomă.

Institutede care colaborează la proiecte:

- Universități, școli superioare
 - PTE FEEK – responsabil cu coordonarea proiectului și elaborarea de programe de formări noi profesionale
 - PTE FEEK – Institutul de Formare Profesională și de Formare Continuă – elaborează și organizează formările
- Asociația Rețelei de Asistenți Familiali
- Alte instituții
- Serviciul social
- Serviciul de bunăstare a copilului
- Căminele de copii, căminele educative

Organizarea formării și a formării continue

- **Publicul țintă al programului :**
 - Asistenți familiali, ajutoare pentru familii
 - Specialiști în formare pentru adulți cu diferite experiențe
 - Lucrătorii sociali și în protecția copilului
 - Familiile aflate în dificultate și copiii lor
 - Participanții din septembrie 2011 la formarea de formatori care au luaseră parte la formarea asistenților maternali sub o formă oarecare de formare.
- **Programul formărilor, al formărilor continue**
- **Organizarea formării de formatori:**
 - Pregătirea documentor, elaborarea conținutului programului : mai - iunie 2011
 - Recrutarea grupului țintă de 15 persoane iunie – august 2011
 - Pregătirea formării tehnice august – septembrie 2011
 - Formarea 4-11 septembrie 2011
 - Evaluarea experienței de formare septembrie 2011

- **Formarea**

Un program de diplomă de studii superioare **Consultant complex de sprijin pentru familie**

Organizarea

- Un program de ciclul 3 universitar (program) de dezvoltare în septembrie 2011

- **Bugetul formării**

- Formarea formatorilor în funcție de buget

- Elaborarea conținutului programului (3 persoane) 600€
- Formarea de 4 zile (6 persoane) 4 zile x 8 ore

6.5 Structura programului de formare postuniversitară, o secvență din conținutul principal

- **Structura**

Forma de curs vizată este prin corespondență, timp de două semestre. De două ori, în două intervale de timp, se va asigura consiliere pe durata a două zile.

Este vorba de un total de $2 \times 2 \times 2 \times 8 = 64$ ore de contact

128 ore de auto-activitate acasă

2 x 8 ore de formare

- **Structura conținutului de formare**

- Cursul are în vedere următoarele competențe, calificări și responsabilități:

Această formare vizează favorizarea unui sistem complex de ajutorare pentru familii, formarea de specialiști cu diplomă care pot să ajute în consilierea și suportul acordat asistenților maternali și rețelelor acestora (organizații).

- Structura conținutului:

- Contextul social al activității sociale și educației familiale

- Programele guvernamentale și politica de profesii

- Mediul juridic al consilierii

- Bazele metodologice și relațiile de muncă ale asistentului familial și consilierului

- Aspectele de educație specială, social-pedagogie, pedagogia muncii

- Formări pentru profesia de consiliere.

Bibliografie:

- KOZMA Tamás (1985): Uzina cunoașterii? Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest;
- SCHINDLER Rózsa (2009): Cadrul juridic al formării profesionale și continue, „Parcurgerea drumului spre realizarea cartei de competențe a Rețelei Sursă Pannon”;
- Lükő István (2010): Reorganizarea învățământului practic, TAMOP 2.2.8-08 Referențial pentru grupul de metodologie, manuscris, Pécs;
- BENEDEK András - CSOMA Gyula – HARANGI László (redactor șef): Enciclopedia educației pentru adulți și a formării continue, Budapest, Szaktudás Kiadó Ház, 2002. p. 172;
- ZACHÁR László: Planificarea formării continue, a pieței locurilor de muncă, PTE TTK FEEFI, Pécs, 2003;
- FARKAS Éva: Educația adulților și formarea continuă în Ungaria, Kolombusz Kkt., Miskolc, 2004;
- SZÉP Zsófia: Direcțiile strategice și funcțiile formării continue, Conferința internațională de cercetare „Cercetări privind formarea profesională și continuă pentru viitor (18-19 noiembrie 2004);
- <http://www.nive.hu/felnottkepzes/index.htm>, (2005.10.20.);
- Lükő István (2007): Formarea profesională – pedagogie, Műszaki Kiadó, Budapest
- <http://www.szmm.gov.hu>(2010);
- Andó Pál (2010): Registrul Național al Formării și caracteristicile sale, Stare de fapt TAMOP 2.2.1.-08-2000 Dezvoltarea rețelelor de formare profesională și continuă - Grupul de proiect, de cercetare și diseminare, Békéscsaba-Miskolc.

PARTEA a III- a

**STUDIU PRIVIND
CONDIȚIILE DE
TRANSFER A
CALIFICĂRII
ASISTENT FAMILIAL DIN
FRANȚA ÎN ROMÂNIA
PE BAZA STĂRII DE FAPT ȘI DE
LA DIAGNOSTICUL NEVOILOR
DE PROFESIONALIZARE DIN
ROMÂNIA**

Cadrul național de formare profesională în România

1.1 Contextul legislativ și definiții

Legislația națională referitoare la formarea profesională a adulților

Istoricul cadrului legislativ pentru formarea profesională a adulților în România este următorul:

- Formarea continuă în România este reglementată de o *lege* și constituie o preocupare pentru guvernele ce au urmat după decembrie 1989.
- În 1998, Guvernul elaborează Ordonanța (nr. 102/1998, aprobată cu modificări prin Legea nr. 133/2000) cu privire la formarea continuă prin sistemul educațional.
- În 2000, guvernul român redactează Ordonanța (nr. 129/2000) cu privire la formarea continuă prin sistemul educațional.
- Ordonanța nr. 129/2000 constituie referința și baza formării adulților în România.
- Prin hotărâre guvernamentală (nr. 875/2005), s-a stabilit o strategie pe termen scurt și mediu pentru formarea continuă, 2005-2010.
- Codul muncii conține de asemenea dispoziții referitoare la obligarea patronatului de a asigura formarea continuă a angajaților.
- Ordinul nr. 4543/468 din 23.08.2004 referitor la Procedura de evaluare și de certificare a competențelor profesionale obținute prin alte mijloace decât cele formale.
- Ordinul nr. 51/2007 al Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei referitor la Procedura de atestare a calificării – experiență profesională – care nu este dobândită în cadrul sistemului național de învățământ, pentru cetățenii români care doresc sau exercită activități în mod independent sau ca salariați într-un stat membru al Uniunii Europene, transpunând în dreptul românesc dispozițiile articolului 8 din Directiva 1999/42/CE.
- În 1999 este creat Consiliul Național pentru Formarea Adulților (CNFPA), care are o structură tripartită: guvernul, patronatul și sindicatul.
- Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, împreună cu Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și Consiliul Național pentru Formarea Adulților au creat cadrul legislativ pentru formarea continuă a adulților și au adoptat acte normative prin care au fost aprobate:
 - Modalitățile de autorizare a furnizorilor de formare a adulților;
 - Modalitățile de certificare a formării adulților;
 - Nomenclatura calificărilor pentru care se pot organiza programe finalizate cu certificate de calificare;
 - Procedura de evaluare și de certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care reglementează evaluarea și certificarea competențelor dobândite pe căi formale și informale.

- Elaborarea acestor acte normative s-a fondat pe experiența obținută prin stabilirea de proiecte ce au beneficiat de o asistență tehnică internațională, precum:
 - Proiectele Phare pentru reforma învățământului tehnic;
 - Proiectele Băncii Mondiale pentru elaborarea standardelor ocupaționale, informare și consiliere privind cariera;
 - Consolidarea Consiliului Național pentru Formarea Adulților;
 - Proiecte bilaterale pentru asigurarea calității în formarea adulților etc.
- Legea nr. 53/2003 (Codul Muncii) stipulează obligația angajatorului de a asigura accesul permanent al angajaților săi la formare continuă.
- Începând din 2010, Consiliul Național pentru Formarea Adulților (CNFPA) devine Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)

Principalele definiții folosite în formarea profesională sunt următoarele:

- *Formarea profesională a adulților* cuprinde formarea profesională inițială și formarea profesională continuă organizate sub alte forme decât cele specifice sistemului național de învățământ.
- *Competența profesională* reprezintă capacitatea de a realiza activități cerute la locul de muncă la un nivel calitativ prevăzut în standardul ocupațional.
- *Standardele ocupaționale* sunt documente care precizează unitățile de competențe și nivelul calitativ asociat rezultatelor activităților specifice exercitate în cadrul unei ocupații. Standardele ocupaționale sunt folosite în procesul de definire a calificărilor.
- Formarea profesională a adulților este organizată prin programe de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare și specializare, definite astfel:
 - *Inițiere*: dobândirea uneia sau mai multor competențe specifice unei calificări, conform standardului ocupațional,
 - *calificare și recalificare*: formarea profesională care duce la dobândirea unui ansamblu de competențe care permit unei persoane să realizeze activități specifice uneia sau mai multor ocupații,
 - *perfecționare și specializare*: formarea profesională care duce la dezvoltarea sau la sporirea cunoștințelor, aptitudinilor sau competențelor profesionale ale unei persoane care deține deja o calificare, dezvoltarea competențelor în cadrul aceleiași calificări, dobândirea de noi competențe în aceeași arie ocupațională, dobândirea de competențe fundamentale/cheie sau de competențe tehnice noi, specifice mai multor ocupații.

1.2 Structurile și organizarea procesului de formare profesională.

Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 referitoare la formarea profesională a adulților prevede că:

- Programele de formare sunt organizate pentru ocupațiile înregistrate în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR), dar și pentru perfecționarea competențelor comune mai multor ocupații.
- Furnizorii de formare profesională pot organiza programe de formare profesională finalizate cu certificate de calificare recunoscute la nivel național doar dacă sunt autorizați potrivit reglementărilor în vigoare.

- Procedura de autorizare a furnizorilor de formare este coordonată de Consiliul Național pentru Formare Profesională a Adulților (CNFPA).
- Certificatele ce atestă obținerea calificărilor profesionale sunt validate de Ministerul Muncii și de Ministerul Educației Naționale.
- Certificatele de calificare profesională au același regim ca actele de studii.
- Certificatele de calificare profesională sunt însoțite de o Anexă în care sunt menționate competențele dobândite.
- Programele de formare profesională duc la dobândirea de competențe în conformitate cu Standardul ocupațional recunoscut la nivel național. Ele sunt aprobate potrivit reglementărilor în vigoare.
- Standardul ocupațional este documentul care descrie competențele necesare pentru practicarea unei meserii/ocupații. O ocupație poate conține o singură calificare (care poartă aceeași denumire ca ocupația) sau mai multe calificări.

1.3 Legislația națională specifică referitoare la formarea inițială și continuă a asistenților maternali.

Hotărârea Guvernului 679/2003 descrie condițiile de obținere a atestatului de Asistent Maternal Profesionist, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist: *Art. 1, «Asistentul maternal profesionist este persoana fizică, certificată conform procedurilor legale, care asigură la domiciliul săi: creșterea, întreținerea și educația necesare dezvoltării armonioase a copiilor pe care îi primește în plasament sau în grijă ».*

Pot fi atestate ca asistenți maternali profesioniști doar persoanele care răspund următoarelor condiții:

- prin comportamentul lor în societate, prin starea lor de sănătate și prin profilul lor psihologic, prezintă garanții pentru îndeplinirea corectă a obligațiilor ce îi revin unui părinte, cu privire la creșterea, întreținerea și educația copiilor săi;
- locuiesc într-o locuință care acoperă nevoile de pregătire a hranei, de igienă, de educație și de repaos a membrilor familiei sale, inclusiv pe cele ale copiilor care vor fi primiți în plasament sau în îngrijire;
- **au urmat cursurile de formare profesională organizate de către Serviciul public specializat pentru protecția copilului sau de către o organizație privată autorizată și au obținut atestatul de asistent maternal profesionist.**

În ce privește formarea inițială și continuă, în prezent în România există 2 acte normative care reglementează formarea asistenților maternali profesioniști. Aceste acte normative sunt, parțial, contradictorii. Pe de o parte, există un act elaborat de Ministerul Muncii care reglementează în mod specific formarea asistenților maternali profesioniști și, de pe altă parte, o legislație-cadru pentru formarea adulților (și continuă). Cele două categorii de acte normative nu sunt armonizate. Acest lucru se datorează nivelului de avansare a reformei protecției copilului în raport cu cel al formării profesionale a adulților.

În mod concret, standardul ocupațional, în baza căruia se pot organiza programe de formare, a fost elaborat în 2004, însă România este impulsionată de Uniunea Europeană să reglementeze domeniul de protecție a copilului. Această obligație a devenit importantă în perioada în care România a început negocierile pentru

integrarea la Uniunea Europeană. Astfel, pentru a acoperi absența unei referințe asupra ocupației (sau standardul ocupațional), Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție a reglementat situația.

În prezent, durata și conținuturile formării inițiale obligatorii a asistenților maternali profesioniști din România sunt reglementate de un ordin al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție (Ordinul nr. 137 din 23/09/2003). În același timp, formarea continuă este reglementată de Ordonanța de Guvern nr. 129/2000 referitoare la formarea adulților. De puțin timp (sfârșitul lui 2009), există inițiative pentru a omogeniza reglementarea formării profesionale a asistentului maternal profesionist.

Standardul ocupațional (referențialul calificării)

2.1 Definiție

Standardul Ocupațional (SO) constituie referința pentru calificări în România. Orice program de formare având ca finalitate calificarea trebuie să se refere la domeniile și unitățile de competențe descrise în SO.

În termeni de procedură, elaborarea unui standard ocupațional trece printr-o etapă preliminară care constă în elaborarea Analizei ocupaționale (AO). Analiza ocupațională descrie funcțiile și activitățile specifice unei ocupații. Abia după ce s-a realizat o Analiză ocupațională validată de Comitetul sectorial al CNFPA se poate trece la elaborarea standardului ocupațional

Instrucțiunile pentru elaborarea unei analize ocupaționale sunt prevăzute în Metodologia de Analiză Ocupațională (M1, a se vedea Anexa 1).

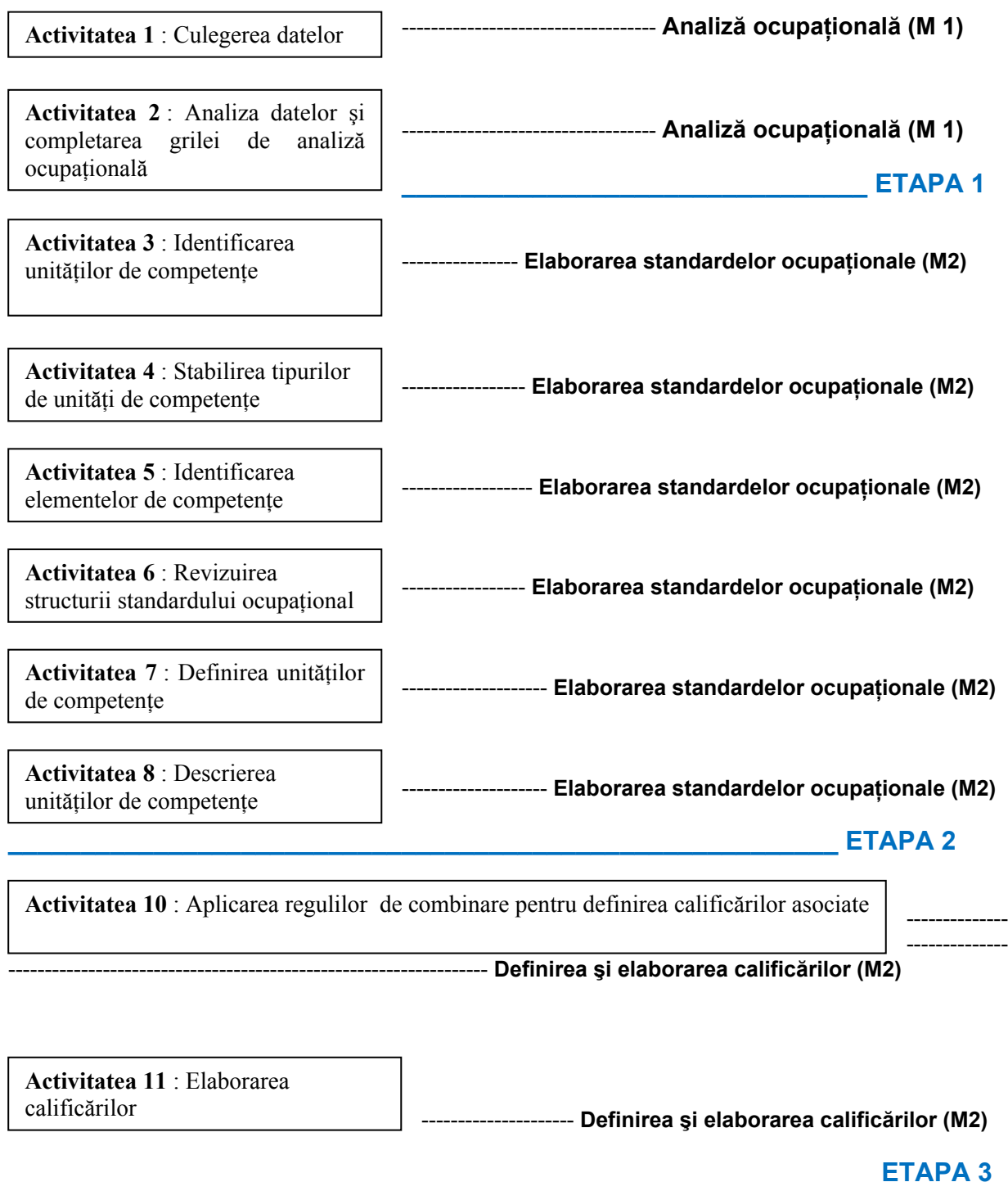
Instrucțiunile de elaborare și de revizie a standardelor ocupaționale sunt prevăzute în Metodologia de elaborare și de revizie a standardelor ocupaționale și a calificărilor asociate (M2, a se vedea Anexa 2).

2.2 Etapele și activitățile procesului de elaborare a standardelor ocupaționale

Potrivit metodologiei naționale române, acest document corespunde Analizei Ocupaționale (AO). Analiza ocupațională este o etapă intermediară ce precede elaborarea Standardului Ocupațional (SO).

Standardul ocupațional constituie referința pentru calificări în România. În termeni de procedură, este necesar mai întâi să se elaboreze analiza ocupațională și apoi standardul ocupațional. Instrucțiunile pentru elaborarea unei analize ocupaționale sunt prevăzute în Metodologia de Analiză Ocupațională (atașată în Anexă). Potrivit acestui cadru metodologic, analiza ocupațională este un proces de anchetă și de documentare în care, cu ajutorul diverselor metode, se identifică ansamblul responsabilităților importante specifice unei ocupații pentru definirea competențelor necesare realizării lor. Din acest punct de vedere, analiza ocupațională se înscrie în cadrul general de elaborare a unui RAP.

Etapele și activitățile din procesul de elaborare a standardelor ocupaționale și a calificărilor asociate sunt următoarele:

Astfel, procesul de elaborare a unei analize ocupaționale naționale conține 2 activități principale:

- Strângerea informațiilor despre aria ocupațională.
- Analiza și prezentarea informațiilor strânse într-o grilă care facilitează elaborarea standardului ocupațional pentru această arie.

Activitatea 1: Strângerea informațiilor despre aria ocupațională.

Activitatea 2: Analiza și prezentarea informațiilor strânse într-o grilă care facilitează elaborarea standardului ocupațional pentru această arie.

Aceste două etape sunt detaliate mai jos:

Activitatea 1: *Strângerea informațiilor despre aria ocupațională.*

Pentru a asigura valabilitatea, actualitatea și credibilitatea analizei ocupaționale, trebuie selectată și folosită o gamă de tehnici adecvate. Metodele cel mai des folosite sunt:

- Observarea și vizitele pe teren;
- Studiarea descrierilor postului;
- Interviuri de grup și individuale;
- Sondaje;
- Reuniuni ale experților / conferințe;
- Analiza standardelor existente, inclusiv cele folosite în alte țări.

Activitatea 2: *Analiza și prezentarea informațiilor strânse într-o grilă care facilitează elaborarea standardului ocupațional pentru această arie*

Această etapă implică definirea și descrierea elementelor următoare:

- Funcții majore;
- Activități specifice;
- Rezultatul activității;
- Cunoștințe, aptitudini practice și atitudini;
- Niveluri de responsabilitate.

În ce privește SO, o ocupație se poate afla în una din următoarele 3 situații:

1. Ocuțația nu este înregistrată în Clasificarea Ocupațiilor în România (COR).
2. Ocuțația este înregistrată în COR, dar nu există SO.
3. Ocuțația este înregistrată în COR și există SO. În acest caz, pot exista 2 ipoteze:
 - o SO este depășit, în acest caz, se poate iniția o procedură de revizie a SO.
 - o SO este actual.

Dacă ocupația nu este înregistrată în COR, este necesar un demers la Ministerul Muncii, prin intermediul comitetelor sale sectoriale. Ministerul este cel care decide oportunitatea de a înscrie o nouă ocupație în COR.

Dacă ocupația este înregistrată în COR, dar nu există standard ocupațional corespunzător, nu poate exista o calificare. În această situație, cu asistență metodologică din partea CNFPA, este posibilă elaborarea SO pentru ocupația vizată. Cel mai adesea SO este elaborat de către furnizorul de formare profesională care dorește să dezvolte un program de formare pentru ocupația vizată.

Condiții de transfer a calificării franceze

Asistent familial

Situația actuală

Analiza actelor normative ne-a pus în fața unei dileme legale de programele de formare inițială și continuă pentru profesionalizarea asistenților maternali profesioniști.

După cum am reamintit deja, în România există în prezent două tipuri de acte normative, parțial contradictorii. Pe de o parte, există un act al Ministerului Muncii care reglementează în mod specific formarea asistenților maternali profesioniști și, de pe altă parte, o legislație-cadru pentru formarea adulților (și continuă). Cele două categorii de acte normative nu sunt armonizate, fapt ce explică prezentarea în paginile următoare.

3.1 Procesul de formare a AMP în conformitate cu legislația pentru formarea profesională a adulților (continuă)

Ocupația de *asistent maternal* este inclusă în Clasificarea Ocupațiilor în România (COR) – cod **513103**. Asistentul maternal face parte din meseriile reglementate.

Standardul ocupațional pentru ocupația de asistent maternal a fost elaborat în 2004 și validat de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție (**ANPCA**).

Unitățile de competențe ale *asistentului maternal* descrise în standardul ocupațional sunt următoarele:

- **Competențe fundamentale:**
 - Planificarea propriei activități.
 - Dezvoltarea cunoștințelor și aptitudinilor
 - Lucrul în echipă
- **Competențe generale:**
 - Formarea aptitudinilor de viață
 - Supravegherea stării de sănătate a beneficiarului
 - Vegherea respectării drepturilor beneficiarului
- **Competențe specifice:**
 - Integrarea copilului în familia AMP
 - Integrarea copilului în viața socială
 - Asistarea copilului în procesul de educare
 - Comunicarea cu copilul
 - Gestionarea documentelor copilului
 - Asigurarea siguranței copilului
 - Asigurarea unei relații armonioase cu familia naturală sau de adopție

3.2 Procesul de formare a AMP validat de Ministerul Muncii în conformitate cu ocupația

- Procesul de formare se înscrie în cadrul procesului de evaluare a AMP.
- Persoanele ce doresc să lucreze ca AMP sunt selecționate pe baza unui raport intermediar de evaluare. În urma acestei evaluări, ele vor participa la un program obligatoriu de formare, conform programului-cadru elaborat de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, care include anumite module obligatorii specializate.
- Procesul de formare se desfășoară în grupe de maxim 12 persoane.
- În vederea obținerii atestatului de AMP, este de ajuns să se urmeze cel puțin modulele obligatorii. Finalizarea unuia sau mai multor module specializate duce la eliberarea atestatului de AMP specializat (pentru anumite boli – precum HIV sau alte specificități ale copilului).
- La sfârșitul fiecărui modul, asistentul social numit de serviciul public specializat pentru protecția copilului / organizațiile private autorizate, împreună cu formatorii, vor redacta un raport de evaluare care va consemna atitudinea și comportamentul persoanei care a făcut cererea de a fi acreditat ca AMP, precum și nivelul cunoștințelor dobândite. Dacă, prin procesul de evaluare, se confirmă faptul că persoana nu a atins nivelul cerut la sfârșitul formării, procesul de formare și de evaluare va putea fi reluat.
- În urma modulelor de formare, asistentul social numit de serviciul public specializat pentru protecția copilului / organizațiile private autorizate vor redacta un raport final care va conține toate informațiile referitoare la modulele terminate, la rezultatele obținute și la observațiile despre atitudinea și comportamentul în timpul formării.
- Raportul final de evaluare este realizat de asistentul social și conține informații din raportul intermediar de evaluare și din raportul final pentru formarea urmată. Raportul final este anexat la dosarul solicitantului. Dosarul conține de asemenea: rapoartele de pregătire, raportul intermediar de evaluare, cererea de evaluare, precum și alte documente ale solicitantului prevăzute de lege.

Durata și conținuturile formării inițiale obligatorii a asistenților maternali profesioniști din România sunt reglementate printr-un ordin al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție (**Ordin nr. 137 din 23/09/2003**).

3.3 Conținuturile formării profesionale a asistenților maternali profesioniști

Programa analitică a cursurilor de formare profesională pentru AMP conține:

- 3 module (modulele 1, 2 și 3) și 9 sesiuni (o sesiune durează între 2 și 3 ore) minim obligatorii (la sfârșitul cărora se obține un Atestat de formare) ;
- 4 module specializate (modulele 4, 5, 6 și 7) opționale;

Modulele obligatorii și opționale au ca obiectiv să permită cunoașterea primară și aprofundată a condițiilor de creștere și de îngrijire/protecție a unui copil.

Comisia pentru protecția copilului poate aproba o programă diferită, dar ea trebuie să conțină elementele minime cerute de programa analitică.

Formarea profesională a AMP se realizează doar de către persoane având studii superioare și o anumită experiență în domeniul protecției copilului

MODULUL 1: Protecția copilului și drepturile copilului.

Noțiuni generale (1 sesiune)

1.1. Drepturile copilului:

- principii referitoare la drepturile copilului
- drepturile copilului
- aspecte referitoare la etnie, religie, sex și handicap

1.2. Protecția copilului:

- responsabilitatea pentru asigurarea protecției copilului
- instituțiile implicate în protecția copilului,
- măsurile de protecție a copilului

MODULUL 2: Creșterea și dezvoltarea copilului (4 sesiuni)

2.1. Etapele în dezvoltarea copilului:

- nevoile copilului:
 - * primul an de viață (0-1), prima copilărie (1-3), a doua copilărie (4-6), a treia copilărie (7-10), pubertatea (11-15), adolescența (16-20)
- tulburări de dezvoltare
- debilitate mintală, tulburări de limbaj

2.2. Comunicare și joc:

- autonomia copilului
- stimulare și socializare

2.3. Atașamentul la copil:

- efectele separării și pierderii
- model de atașament, ciclul tensiune-relaxare, ciclul interacțiunilor pozitive
- comportamentul dificil al copilului

2.4. Aspecte referitoare la îngrijirea copilului sănătos și a copilului bolnav:

- alimentația
- igiena personală și a mediului de viață
- prevenirea accidentelor, primul-ajutor

MODULUL 3: Rolul și locul AMP în sistemul serviciilor (4 sesiuni)

3.1. AMP – definiție, rol și responsabilități:

- definiție, cadru legal și elemente de bază referitoare la protecția copilului
- serviciul de asistență maternală

3.2. Evaluarea activității AMP

3.3. Locul și rolul AMP în echipă

3.4. Relația AMP-copil și AMP-familia copilului

MODULUL 4: Formarea specializată a AMP care primește în plasament un copil cu handicap (1 sesiune)

4.1. Problematika copilului cu deficiențe și cu handicap:

- clasificarea deficiențelor
- tehnicile de lucru cu copilul cu deficiențe
- protecția copilului cu deficiențe
- rolul AMP în evaluarea deficienței copilului

- 4.2. Aspectele specifice deficienței și handicapului unui copil care urmează să fie plasat la AMP
- 4.3. Aptitudinile necesare AMP care ia în îngrijire / primește în plasament un copil handicapat

MODULUL 5: Formarea specializată a AMP care primește în plasament un copil victimă a abuzului, a neglijenței sau a exploatării (1 sesiune)

- 5.1. Principii generale de lucru.
- 5.2. Definirea conceptelor de abuz, neglijență și exploatare.
- 5.3. Elemente evocatoare ale abuzului, ale neglijenței și ale exploatării.
- 5.4. Factori de risc și efectele abuzului, neglijării și exploatării copilului.
- 5.5. Prevenirea abuzului, neglijării și exploatării copilului luat în îngrijire de AMP.

MODULUL 6: Formarea specializată a AMP care primește în plasament un copil în regim de urgență (1 sesiune)

- 6.1. Rolul AMP în plasamentul în regim de urgență.
- 6.2. Particularitățile plasamentului în regim de urgență.

MODULUL 7: Formarea specializată a AMP care primește în plasament un copil infectat cu HIV (1 sesiune)

- 7.1. Date generale despre boală și modalități de transmitere
- 7.2. Îngrijirea copilului seropozitiv.
- 7.3. Comunicarea diagnosticului.

3.4 Demersul referitor la transferul calificării franceze Asistent familial în România

Disonanța între dispozițiile diverselor acte normative (legislația cu privire la formarea adulților și cea specifică ocupației de asistent maternal profesionist) este problema principală.

Rezolvarea acestor contradicții este foarte importantă pentru Strategia națională în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2007-2013. Aceasta prevede că toate categoriile de profesioniști – în principal în domeniul asistenței sociale și protecției copilului, educației, sănătății și justiției – trebuie să fie formate adecvat, în acord cu noua legislație pentru protecția și promovarea drepturilor copilului. În același timp, se așteaptă armonizarea tuturor sistemelor existente de formare profesională (educațional, de sănătate, formare profesională a adulților și administrare), inițială și continuă, care răspund mai bine nevoilor ce privesc domeniul protecției și promovării drepturilor copilului.

Analiza comparativă a Standardului ocupațional de Asistent Maternal și a certificării franceze de Asistent familial a condus echipa de experți români care lucrează la proiect la concluzia că și conținuturile lor sunt compatibile. Diferențele care există nu privesc decât modul de prezentare sau de organizare a conținuturilor.

Cum sectorul profesional din România consideră că Standardul ocupațional existent este actual, transferul certificării franceze în România este necesar și oportun în direcția dezvoltării programelor de formare.

În raport cu situația deosebită ce există în România – 2 acte normative ce vizează 2 tipuri de programe de formare certificate și concurente, dar parțial armonizate, transferul calificării franceze va trebui să se facă în 3 etape:

I. analiza comparativă a programelor de formare, codificarea conținuturilor în raport cu Standardul ocupațional și compatibilitatea cu certificatul francez de asistent maternal, privind:

a. Conținuturile preluate din programul de formare elaborat conform legislației Ministerului Muncii:

În această categorie se înscrie **Modulul 1: Protecția copilului și a drepturilor copilului**, care este similară cu **Competențe generale: 3. Vegherea apărării drepturilor beneficiarului**.

b. Conținuturile reluate parțial, este cazul pentru :

- **MODULUL 1: Protecția copilului și a drepturilor copilului**, care este similară cu **Competențe generale:** Supravegherea stării de sănătate a beneficiarului și **Competențe specifice:** Asigurarea siguranței copilului;
- **MODULUL 2 : Creșterea și dezvoltarea copilului**, care acoperă parțial **Competențe generale:** Formarea aptitudinilor de viață și **Competențe specifice:** Integrarea copilului în viața socială; Asistarea copilului în procesul de educare; Comunicarea cu copilul;
- **MODULUL 3 : Rolul și locul AMP în sistemul serviciilor pentru Competențe fundamentale:** Planificarea propriei sale activități; Dezvoltarea cunoștințelor și aptitudinilor; Munca în echipă.

c. De adăugat noi conținuturi care nu există în programele deja existente:

Acestea trebuie să acopere integral unitățile de competențe următoare: **Competențe specifice:** Integrarea copilului în familia AMP; Gestionarea documentelor copilului; Asigurarea unei relații armonioase cu familia naturală sau adoptivă.

Noile conținuturi vor completa și aspectele indicate drept parțiale și prezentate la punctul b) de mai sus.

II. Verificarea și validarea programei/modulelor de formare și a instrumentelor conexe în cadrul unei prime formări experimentale;

III. Împărțirea programei de formare în ECVET conform Cadrului European al Calificărilor.

Această activitate se va face potrivit etapelor și calendarului, prezentat mai jos.

Nr. Crt.	Etape	Instituții responsabile	Termen
1.	Analiza comparativă a programelor de formare și codificarea conținuturilor în raport cu Standardul Ocupațional și compatibilitatea cu certificatul francez de Asistent familial.	DGASPDC Iași UAIC Asociația Partener	Decembrie 2010
2.	Conceperea noului program de formare (pe baza conținutului compatibil și adăugarea noilor părți necesare).	UAIC DGASPDC Iași Asociația Partener	martie 2011
3.	Validarea noului program de formare de către autoritățile abilitate și de potențialii utilizatori (centrele de formare a AMP)	UAIC DGASPDC Iași Asociația Partener	Aprilie 2011
4.	Verificarea și validarea programei/ modulelor de formare și a instrumentelor conexe în cadrul unei prime formări experimentale .	DGASPDC Iasi UAIC Asociația Partener	iunie-iulie 2011
5.	Difuzarea și valorizarea noului program la nivelul CNFPA și al centrelor de formare a AMP din România.	DGASPDC Iasi UAIC Asociația Partener	iunie-septembrie 2011 și în etapa post-proiect
6.	Împărtășirea programei de formare în ECVET conform Cadrului European al Calificărilor.	Asociația Partener UAIC CNFPA	După 2011, în etapa post-proiect

Bibliografie

- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, *Drepturile Omului în Protecția Copilului - Ghid de Bună Practică*, București 2005.
- Bendit, René (edt), *LINII DIRECTOARE, METODOLOGII ȘI INSTRUMENTE PENTRU O ABORDARE ORIENTATĂ SPRE LUMEA REALĂ A SERVICIILOR PENTRU COPIII ÎN SITUAȚII DE RISC, DIN PERSPECTIVĂ SOCIALĂ ȘI PEDAGOGICĂ- Manual teoretic și practic pentru factorii decizionali și personalul din domeniu, elaborat în cadrul proiectului „Creșterea calității serviciilor destinate copilului care a săvârșit fapte penale și nu răspunde penal”*, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, București 2009.
- Clasificarea Ocupațiilor în România (COR), Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, 2007.
- *Manual pentru implementarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea Drepturilor Copilului* - București: Vanemonde, 2006
- Shanti, George; van Oudenhoven, Nico, *Actori în îngrijirea familială substitutivă*, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, București 2009.

Legislația națională referitoare la formarea profesională a adulților.

- Ordonanța (nr. 102/1998, aprobată cu modificări prin Legea nr. 133/2000) referitoare la formarea continuă prin sistemul educațional.
- Ordonanța (nr. 129/2000) referitoare la formarea adulților.
- Ordonanța nr. 129/2000 (referința și baza formării adulților în România).
- Hotărârea Guvernului (nr. 875/2005), referitoare la Strategia pentru formare continuă pentru 2005-2010.
- Ordinul Ministrului nr. 4543/468 din 23.08.2004 (care reglementează Procedura de evaluare și de certificare a competențelor profesionale obținute prin alte mijloace decât cele formale).
- Ordinul nr. 51/2007 al Ministerului Muncii, solidarității sociale și familiei care reglementează Procedura de atestare a calificării – experiență profesională – care nu este obținută în cadrul sistemului național de învățământ, pentru cetățenii români care doresc să își exercite activitatea în mod independent sau ca salariați ai unui Stat membru al Uniunii Europene, transpunând în dreptul român dispozițiile articolului 8 din Directiva 1999/42/CE.
- Procedura de autorizare a furnizorilor de formare a adulților;
- Modalitățile de certificare a formării adulților;
- Nomenclatura calificărilor pentru care se pot organiza programe finalizate cu certificate de calificare;
- Procedura de evaluare și de certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care reglementează evaluarea și certificarea competențelor dobândite pe căi formale și informale.
- Legea nr. 53/2003 (Codul Muncii).

Anexe

ETAPELE ȘI ACTIVITĂȚILE PROCESULUI DE ELABORARE A STANDARDELOR OCUPAȚIONALE ȘI A CALIFICĂRILOR ASOCIATE

I. Introducere

Acest document reprezintă o sinteză a celor mai relevante informații incluse în publicațiile Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților (CNFPA) din România, în scopul de a oferi angajatorilor, organizațiilor patronale și sindicale, companiilor, furnizorilor de formare și asociațiilor profesionale un cadru metodologic pentru dezvoltarea calificărilor.

Aceste publicații sunt:

- Ghid pentru aplicarea metodologiei de analiză ocupațională (M1) ;
- Ghid pentru aplicarea metodologiei de elaborare și de revizuire a standardelor ocupaționale și a calificărilor asociate (M2) ;
- Ghid pentru aplicarea metodologiei de verificare și de validare a standardelor ocupaționale și a calificărilor asociate (M3) ;
- Metodologiile M1, M2, M3 ;
- Anexe la metodologiile M1, M2, M3 ;
- Metodologia de certificare a calificărilor și a competențelor (M4) ;
- Metodologia de dezvoltare și de actualizare a Registrului Național al Calificărilor (M5)

Pentru realizarea acestei sinteze au fost consultate de asemenea următoarele documente legislative:

- Hotărârea 875/28 iulie 2005 a Guvernului României pentru aprobarea Strategiei pe termen scurt și mediu referitoare la formarea profesională continuă 2005 – 2010
- Hotărârea de modificare a Metodologiei de certificare a formării profesionale a adulților, aprobată prin ordinul nr. 501/2003 a ministrului muncii și a ministrului educației și cercetării
- Codul Muncii actualizat 2007
- Acordul tripartit referitor la Cadrul Național al Calificărilor (semnat la data de 23.02.2005 de către Guvernul României, confederațiile patronale și sindicale cele mai reprezentative la nivel național).

II. Analiza ocupațională (AO) – M1

2.1. Definiția analizei ocupaționale

Analiza unei ocupații vizează identificarea tuturor responsabilităților (activităților) importante specifice unei post. În acest sens se folosesc metode de strângere a datelor în scopul definirii competențelor necesare pentru exercitarea ocupației.

Analiza postului (ocupației) este prima etapă în elaborarea standardelor ocupaționale și a calificărilor asociate.

2.2. Realizarea analizei ocupaționale:

Realizarea analizei ocupaționale conține 2 activități principale:

- Strângerea datelor.
- Analiza datelor și lămurirea grilei de analiză ocupațională.

Strângerea datelor.

Pentru a strânge datele se folosesc instrumente și tehnici adecvate, precum:

- observare și vizite pe teren
- studiul fișelor postului
- interviuri individuale
- interviuri de grup
- chestionare
- reuniuni/conferințe

Analiza datelor și completarea grilei de analiză ocupațională

Procesul de analiză ocupațională conține definirea și descrierea următoarelor elemente principale:

- Funcții majore (ansamblu coerent de activități principale asociate anumitor responsabilități; un grup de activități sau sarcini);
- Activități specifice (ceea ce face persoana pentru a îndeplini activitatea descrisă într-o funcție majoră);
- Rezultatele activităților (care sunt rezultatele activităților desfășurate);
- Etaloane calitative asociate activităților sau rezultatelor acestora, clar definite, măsurabile și realizabile (de exemplu: viteza de realizare, anticipare...);
- Cunoștințe teoretice (ceea ce persoana trebuie să știe) ;
- Cunoștințe practice (ceea ce persoana trebuie să fie capabilă să facă);
- Atitudini specifice (cum trebuie realizate activitățile specifice, de exemplu: cu atenție, cu responsabilitate, rigoare, cu meticulozitate...);
- Contextele în care funcțiile majore/activitățile specifice ocupației pot fi desfășurate (loc, condiții specifice organizării, tipuri de clienți, tipuri de echipamente, de instrumente și de materiale);
- Niveluri de responsabilitate (1-8), conform Cadrului European al Calificărilor, descris mai jos:

Nr. crt.	Nivel	Descriere
1	Nivelul 1	Activitatea se desfășoară sub o supraveghere directă, într-un context structurat.
2	Nivelul 2	Activitatea se desfășoară sub supraveghere cu un anumit grad de autonomie.

3	Nivelul 3	Operatorul își asumă răspunderea de a îndeplini sarcinile și își adaptează comportamentul circumstanțelor în timpul rezolvării problemelor.
4	Nivelul 4	Operatorul realizează organizarea activităților proprii într-un cadru stabilit de contextele de lucru care sunt în mod normal previzibile, dar care pot suferi modificări. El/ea supraveghează munca de rutină a altora, asumându-și un grad de responsabilitate legat de evaluarea și ameliorarea muncii sau a activităților de studiu.
5	Nivelul 5	Operatorul desfășoară activități de administrare și de supraveghere în contexte de lucru în care apar modificări imprevizibile. El/ea evaluează și dezvoltă performanțele sale și pe ale altora.
6	Nivelul 6	Operatorul gestionează activități sau proiecte complexe din punct de vedere tehnic sau profesional, asumându-și răspunderea pentru procesul de luare a deciziilor în contexte de lucru sau de studiu imprevizibile sau pentru a gestiona dezvoltarea profesională a indivizilor și a grupurilor.
7	Nivelul 7	Operatorul gestionează și transformă contexte de lucru complexe, imprevizibile și care necesită noi abordări strategice. El/ea își asumă răspunderea de a contribui la cunoștințele profesionale și practice și/sau își asumă răspunderea pentru controlarea performanțelor strategice ale echipelor.
8	Nivelul 8	Operatorul arată un grad substanțial de autoritate, de inovație, de autonomie, de integritate profesională, de competență și un angajament susținut pentru dezvoltarea noilor idei sau procese de primă linie în contexte de lucru, inclusiv cercetarea.

2.3. Organizarea datelor rezultate din analiza ocupațională.

Pentru a înregistra datele analizei ocupaționale, grilele indicate de metodologia națională prin Agenția națională a calificărilor sunt următoarele:

Grila 1

Funcție majoră 1	Activități specifice	Rezultatul activităților	Cunoștințe teoretice	Cunoștințe practice	Atitudini	Nivel de responsabilitate	Context

Grila 2

Funcție majoră 1	Activitate specifică 1	Activitate specifică 2	Activitate specifică 3	Activitate specifică 4	Activitate specifică 5	Activitate specifică 6	Activitate specifică n
Descrierea activității specifice							
Rezultatul acestei activități							
Etaloane calitative							
Cunoștințe teoretice							
Cunoștințe practice							
Atitudini							
Nivel de responsabilitate							
Context							

III. Elaborarea și revizuirea standardelor ocupaționale (SO) și a calificărilor asociate– M2

3.1. Definiția standardelor ocupaționale

Standardele ocupaționale sunt documente care precizează unitățile de competențe și nivelul calitativ asociat rezultatelor activităților specifice exercitate în cadrul unei ocupații. Standardele ocupaționale sunt folosite în procesul de definire a calificărilor.

Definiția unității de competență

Unitatea de competență definește o activitate importantă, specifică unui post sau unui sector de activități profesionale, care conduce la un rezultat concret care poate fi evaluat sau certificat. Unitatea este formată dintr-un ansamblu de competențe necesare pentru realizarea unei activități importante.

Într-un standard ocupațional, fiecare unitate de competență trebuie să conțină elementele următoare:

- Titlu
- Elemente de competențe (corpus coerent de rezultate cuantificabile)
- Criterii de realizare (descrierea elementelor importante pentru realizarea cu succes a activităților).
- Cunoștințe practice: ceea ce o persoană este capabilă să realizeze (să execute).
- Cunoștințe teoretice: ceea ce o persoană cunoaște (ceea ce știe).
- Atitudini: care este tipul de comportament pe care trebuie să-l demonstreze sau să-l aibă o persoană în realizarea activității.
- Gamă de variabile (descrie contextul și condițiile de realizare a activității: locul, tipuri de echipamente și materiale folosite, situații de risc, etc.).
- Tehnici de evaluare pentru a evalua dacă obiectivele pedagogice au fost obținute de persoana care a urmat programul de formare: observație directă, demonstrație structurată – în condiții de muncă simulate, test oral, test scris, proiect, portofoliu de probe.
- Nivel de responsabilitate (o unitate poate avea unul din cele 8 niveluri ale Cadrului European al Calificărilor (EQF/CEC).
- Număr de credite (creditele acordate unității în sistemul ECVET).

3.2. Etapele procesului de elaborare și de revizuire a standardelor ocupaționale

Procesul de elaborare a standardelor ocupaționale și a calificărilor asociate conține două etape:

Etapa 1: Elaborarea standardului ocupațional

Etapa 2: Definiția și elaborarea calificărilor

3.2.1. Etapa 1: Elaborarea standardului ocupațional

Elaborarea standardului ocupațional conține 7 activități:

- Identificarea unităților de competențe (funcții majore identificate în AO),
- Stabilirea tipurilor de unități de competențe (chei, generale în domeniu, specifice ocupației / calificării),

- Identificarea elementelor competențelor (descriu activitățile specifice pentru îndeplinirea activității definite de unitatea de competență),
- Revizuirea structurii standardului ocupațional (această activitate asigură legătura dintre unitățile de competențe și elementele de competență),
- Definirea unităților de competențe (sau definirea criteriilor de realizare: repere calitative asociate îndeplinirii activităților descrise în elementele de competență sau a rezultatelor asociate acestora),
- Descrierea unităților de competențe (descriere generală a ocupației conform informațiilor cuprinse în unitățile de competențe),
- Revizia finală a unităților de competențe (se verifică dacă standardul ocupațional este complet și prezentat în formatul cerut). Revizia finală trebuie efectuată conform principiilor Metodologiei de verificare și de validare a standardelor ocupaționale și a calificărilor – M3.

3.2.2. Etapa 2: Definiția și elaborarea calificărilor

Această etapă cuprinde 2 activități:

- a. Aplicarea regulilor de combinație pentru a defini calificările asociate unui standard ocupațional.
- b. Elaborarea calificărilor.

a. Aplicarea regulilor de combinație pentru a defini calificările asociate unui standard ocupațional

Informațiile conținute în standardul ocupațional vor permite experților din sectoarele de specialitate să aleagă toate variantele posibile pentru definirea calificărilor asociate unui sector de activitate.

Regulile de combinație sunt folosite pentru definirea calificărilor. Este obligatoriu ca regulile de combinație:

- să se aplice tuturor calificărilor sectorului,
- să se sprijine pe acordul total al persoanelor implicate în stabilirea lor,
- să fie înscrise și puse la dispoziția Autorității Naționale a Calificărilor.

Există 3 niveluri de decizie cu privire la combinația unităților de competențe în cadrul calificărilor:

- la nivelul autorităților naționale: Autoritatea Națională a Calificărilor;
- la nivelul sectorului: comitete sectoriale (de exemplu, comitetul sectorial stabilește care sunt unitățile specifice pentru definirea unei calificări și care sunt unitățile cheie sau generale necesare);
- la nivel local: furnizorii de formare, care au libertatea de a decide calificările pentru care elaborează programe de formare.

b. Elaborarea calificărilor

Pentru elaborarea calificărilor trebuie:

- b1. Să se stabilească nivelul de calificare: lista unităților de competențe care constituie calificarea este folosită pentru a stabili nivelul de calificare. Doar unitățile de competențe obligatorii și generale sunt folosite pentru a stabili nivelul.

b2. Să se completeze grila de calificare, care conține următoarele elemente:

- obiectivele și motivul calificării (pe baza descrierii ocupației în standardul ocupațional);
- precerințe necesare / condiții de acces: (cunoștințe, experiența în muncă și/sau calificări prealabile);
- explicarea regulilor de calificare în relație cu unitățile de competențe (elaborarea unei corelații alocarea ECVET);
- comparație internațională (în cazul în care structura calificării se sprijină pe convenții recunoscute la nivel internațional);
- exigențe legislative specifice;
- documente eliberate de organisme de reglementare (anumite unități de competențe în cadrul unei calificări se sprijină pe exigențe legislative sau norme speciale: norme de sănătate și de protecție a muncii pentru sudori, permis de conducere pentru șoferi, etc... În această situație, evaluarea competențelor este efectuată de experți autorizați).

IV. Verificarea și validarea standardelor ocupaționale și calificărilor asociate – M3

4.1. Etapele de verificare și de validare

Etapele procesului de verificare și de validare sunt:

- Verificarea din partea experților sectoriali
- Verificarea din partea comitetelor sectoriale
- Verificarea metodologică din partea ANC

Scopul *verificării* este de a confirma dacă standardele și calificările asociate respectă exigențele metodologice.

Scopul *validării* este de a stabili dacă standardul ocupațional și calificările asociate reflectă corect și real competențele cerute pe piața muncii.

Verificarea și validarea pot fi realizate doar de către persoane numite de organisme având dreptul de a acționa în domeniul standardelor ocupaționale (comitete sectoriale, ministere).

V. Certificarea calificărilor și competențelor – M4

5.1. Obiectivul metodologiei

Obiectivul acestei metodologii este de a pune la punct o abordare coerentă pentru a certifica calificările în educație și formare profesională.

5.2. Criterii pentru metodologia de certificare a calificărilor și competențelor

Criteriile pentru metodologia de certificare a calificărilor și competențelor sunt:

- Să se sprijine pe principii comune ale Formării Profesionale Inițiale (FPI) și ale Formării Profesionale Continue (FPC)
- Să se sprijine pe standarde
- Să se sprijine pe criterii
- Să ia în considerare contexte de învățare formală, informală și non formală.
- Să asigure flexibilitatea și căi de proges transparente
- Să definească responsabilitățile părților implicate

Această metodologie poate constitui un pas înainte către următoarele obiective: crearea unui cadru național al calificărilor coerent pentru România, ameliorarea mobilității și transparenței prin intermediul recunoașterii reciproce și a unui sistem de transfer al creditelor bazat pe principiile Cadrului European al Calificărilor și Sistemul European de Credite pentru sistemul de Formare Continuă.

PARTEA a IV-a

**STUDIU PRIVIND
CONDIȚIILE DE
TRANSFER A
CALIFICĂRII DE ASISTENT
FAMILIAL DIN FRANȚA ÎN
BULGARIA PE BAZA STĂRII DE
FAPT ȘI A DIAGNOSTICULUI
NEVOILOR DE
PROFESIONALIZARE DIN
BULGARIA**

Cadrul național al formării profesionale

1.1 Contextul legislativ și definiții

Legislația națională privind formarea profesională a adulților

Definiții conform Legii Învățământului și a Formării profesionale:

Formarea profesională inițială — asigură obținerea unei calificări inițiale privind o anumită meserie sau pentru o parte dintr-o meserie;

Formarea profesională pe tot parcursul vieții — asigură perfecționarea unei calificări obținute în cadrul unei meserii sau al unei părți dintr-o meserie.

Formarea profesională continuă — formarea persoanelor cu vârstă mai mare de 16 ani care vizează obținerea, extinderea și perfecționarea calificării profesionale, pentru a ameliora posibilitatea de angajare precum și consolidarea nivelului de dezvoltare individuală /definiția conform Strategiei de formare profesională continuă 2005-2010/.

Competența profesională

« **Competențele profesionale** », sunt calitățile personale, dezvoltate pornind de la cunoștințele și abilitățile achiziționate, care sunt implicate în luarea inițiativei, munca în echipă și exercitarea pertinentă a unei anumite meserii, conform exigențelor de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale. (Legea Învățământului și a Formării profesionale) .

« **Competența** » — se referă la capacitatea unei persoane de a exercita o anumită activitate.

Clasificarea Ocupațiilor (CO)

Lista meseriilor de învățământ și formare profesională — reprezintă o structură sistematizată (o matrice) cu denumirile profesiilor și specializărilor, realizată conform unor arii curriculare profesionale, în funcție de domeniile de învățământ definite prin Clasificarea standard internațională -International Standard Classification of Education ISCED – 97 -, și conform Clasificării domeniilor de învățământ și formare (2008) realizată de către Institutul național de statistică.

Această listă reprezintă un document fundamental pentru organizarea orientării profesionale, a formării profesionale și a învățământului profesional, având un caracter obligatoriu pentru toate instituțiile, menite să furnizeze o formare profesională pentru obținerea unei calificări profesionale — licee și școli profesionale, colegii profesionale precum și centrele de formare profesională.

Lista meseriilor și învățământ și formare profesională este un « document evolutiv », reactualizat și completat în mod regulat cu alte meserii și/sau specializări în funcție de necesitățile de pe piața muncii.

Clasificarea națională a profesiilor și ocupațiilor este un document important care se raportează la exercitarea profesiei. Ea este fondată pe două principii de bază — pe de o parte, tipul de muncă desfășurată și, pe de altă parte, nivelul de învățământ și de calificare. Există o strânsă legătură între aceste două documente — Lista meseriilor și Clasificarea națională — care se referă la corelația dintre ceea ce numim „meserii educative” și profesiile și funcțiile înscrise în Clasificare. Altfel spus, pentru fiecare meserie din Listă corespunde anumite posturi susceptibile de a fi ocupate de către persoanele care au obținut calificarea profesională necesară pentru a exercita o anumită profesie ce face parte din Clasificarea națională.

1.2 Structurile și organizarea procesului de formare profesională

Furnizorii de servicii de învățământ și formare profesională

Formarea profesională asigură obținerea, păstrarea și aprofundarea calificării și recalificării profesionale a celor care solicită un loc de muncă și a salariaților cu vârste mai mari de 16 ani. Ea se derulează în instituții de învățământ profesional, reglementate prin Legea învățământului și a formării profesionale:

- școli profesionale;
- licee profesionale;
- colegii profesionale;
- școli de arte;
- Centre de formare profesională;
- Centre de informare și orientare profesională.

Procedura de autorizare a furnizorilor de formare profesională

Școlile profesionale, liceele profesionale și colegiile profesionale pot fi de stat sau private, bulgare sau cu participare străină, iar deschiderea, transformarea și închiderea lor au loc în conformitate cu reglementările prevăzute în Legea Educației Naționale. Ele sunt create în urma unei ordonanțe emise de către Ministrul Educației, Tineretului și Științei, în conformitate cu cerințele legale privind garantarea unei bune funcționări a procesului educativ.

Centrele de formare profesională furnizează o formare profesională persoanelor care au împlinit vârsta de 16 ani.

Licența pentru formare sau orientare profesională este acordată de către Agenția națională de învățământ și formare profesională.

Centrele de învățământ și formare profesională, precum și centrele de informare și de orientare profesională pot fi de stat, municipale sau private, bulgare sau cu participare străină.

CertIFICATELE DE CALIFICARE PROFESIONALĂ

Instituțiile de învățământ și formare profesională sunt autorizate să emită certificate recunoscute de stat. Acestea sunt:

- Certificatul de calificare profesională;
- Certificatul de formare profesională.

Certificatul de calificare profesională este emis persoanelor care au primit o formare teoretică și practică pentru o anumită profesie, cu condiția promovării examenelor de stat. Certificatul de calificare profesională este eliberat în baza formării și în urma achiziționării unei calificări care acoperă toate aspectele legate de meseria respectivă.

Certificatul de formare profesională este emis persoanelor care au obținut o calificare care nu acoperă decât o parte dintr-o anumită meserie. Un certificat de calificare profesională recunoscut de stat este acordat atunci când formarea este organizată conform unui standard de sta sub autoritatea sistemului de învățământ și de formare profesională:

Lista meseriilor din învățământ formare profesională include 221 meserii, regrupate în 38 arii curriculare profesionale în funcție de gradul de calificare profesională variind de la 1 la 4.

Cerințele în materie de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale.

Examenele care permit obținerea unui grad de calificare profesională se derulează în baza unor Programe naționale de examinare, aprobate de către Ministrul Educației, Tineretului și Științei și elaborate conform cerințelor în materie de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale.

Instituțiile și structurile naționale care joacă un rol de coordonare

Agenția națională de învățământ și formare profesională este un organ de stat care se ocupă de omologările indispensabile pentru exercitarea de diferite activități în cadrul sistemului de învățământ și formare profesională și care gestionează coordonarea dintre instituțiile implicate în procesul de orientare, formare și învățământ profesional.

Agenția națională de învățământ și formare profesională:

- Acordă și suspendă omologările din domeniul formării și orientării profesionale;
- Exerciță un control asupra activității instituțiilor deținătoare de licențe (sau omologări) din cadrul sistemului de formare profesională;
- Elaborează și înaintează Ministrului Educației, Tineretului și Științei:
 - a. Lista meseriilor din învățământ și formare profesională;
 - b. Condițiile în materie de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale;
- Participă la elaborarea condițiilor în materie de învățământ fixate de stat făcând referire la documentele privind sistemul educației naționale și sistemul de evaluare în ceea ce privește învățământul și formarea profesională;
- Formulează propuneri pentru perfecționarea sistemului de învățământ și formare profesională;
- Impulsionează cercetările științifice din domeniul învățământului, al formării și orientării profesionale;
- Coordonează activitățile care se raportează la elaborarea de strategii de dezvoltare și perfecționare a învățământului și formării profesionale;

- Își aduce aportul în procesul de recunoaștere la nivel internațional a sistemului de învățământ și formare profesională;
- Asigură crearea și păstrarea unui registru al centrelor de formare profesională și al centrelor de informare și orientare profesională precum și al licențelor (omologărilor) acordate și suspendate;
- Definiște indicii de punere la dispoziție a informării anuale furnizate de către centrele de formare profesională care dețin o licență;
- Elaborează și aprobă formularele și specimenele de documente de licențiere.

Ministerul Educației, Tineretului și Științei efectuează un control privind aplicarea politicii de stat în domeniul învățământului și al formării profesionale; el reglementează și conduce, din punct de vedere metodic, formare profesională continuă, asigurată prin sistemul de școli profesionale, de licee profesionale, școli de arte, colegii profesionale și unități de învățământ superior. Ministrul Educației, Tineretului și Științei formulează cerințele în materie de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale, aprobă Lista meseriilor în materie de învățământ și formare profesională, asigură condițiile indispensabile aplicării cerințelor în materie de învățământ fixate de stat în cadrul sistemului de învățământ și formare profesională, validează programele de calificare din cadrul sistemului de învățământ și formare profesională.

Ministerul Muncii și Politicii Sociale elaborează, coordonează și conduce politica de stat în materie de ajutor acordat celor aflați în căutarea unui loc de muncă și ajutor pentru accesul la formare în vederea obținerii unei calificări profesionale de către cei care caută un loc de muncă și de către salariați; acest minister preia sarcina elaborării Planului anual național privind acțiunile de ocupare a forței de muncă, identificarea nevoilor de formare profesională, mijlocind o analiză a tendințelor de pe piața muncii, precum și organizarea activităților de consiliere profesională destinate adulților; organizează elaborarea și păstrarea Clasificării naționale a profesiilor din Bulgaria.

Agenția Executivă pentru Ocuparea Forței de Muncă care depinde de Ministrul Muncii și al Politicii Sociale, execută politica de stat în materie de ghidare către un loc de muncă, de protejare a pieței muncii, de informare și consiliere profesională, de formare și de motivare profesională a celor aflați în căutarea unui loc de muncă și a salariaților și asigură servicii de mediere privind ocuparea forței de muncă.

Ministerul Culturii conduce politica de stat din cadrul școlilor de artă; el participă la elaborarea, concertarea și actualizarea cerințelor din materie de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale; participă la elaborarea, concertarea și actualizarea Listei meseriilor din învățământ și formare profesională.

Ministerele de ramură participă la: elaborarea, concertarea și actualizarea cerințelor din materie de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale; elaborarea, concertarea și actualizarea Listei meseriilor din învățământ și formare profesională; concertarea planului de stat privind admiterea în școlile pe care le subvenționează, repartizând mijloacele financiare prevăzute prin buget și destinate învățământului și formării profesionale, controlând în același timp utilizarea acestora; activitatea consiliului de administrație și a comisiilor de experți însărcinați cu stabilirea ariilor curriculare în cadrul ANEFP.

Organizațiile care îi reprezintă pe angajatori și cele care îi reprezintă pe lucrători și pe angajați la scară națională participă la: elaborarea, concertarea și actualizarea cerințelor din materie de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale; elaborarea, concertarea și actualizarea Listei meseriilor din învățământ și formare profesională; activitatea consiliului de administrație și a comisiilor de experți însărcinați cu stabilirea ariilor curriculare în cadrul ANEFP; organizarea și desfășurarea examenelor necesare pentru obținerea unei calificări profesionale.

1.3 Legislația națională specifică privind formarea inițială și continuă a asistenților familiari

În Bulgaria, formarea familiilor de primire în plasament profesionale este reglementată prin Regulamentul privind condițiile impuse și directivele pentru prezentarea, selecționarea și aprobarea candidaturilor familiilor de luare în plasament și asigurarea găzduirii copiilor în sânul acestor familii. Procesul de formare se repartizează după cum urmează:

- formarea de bază,
- formarea complementară și
- formarea de susținere.

Formarea de bază a candidaților pentru familii de plasament include cel puțin 4 sesiuni a câte 3 ore urmând un program aprobat de către ministrul Muncii și Politicii sociale, de către președintele Agenției de Stat pentru Protecția Copilului și de către directorul executiv al Agenției de Ajutor Social. Această formare este obligatorie pentru toate familiile care iau copii în plasament — atât familiile voluntare cât și cele profesionale. Ea cuprinde următoarele module:

- subiectul 1: introducere în îngrijirea de plasament;
- subiectul 2: familia: ce înseamnă să ai grijă de copilul altuia?;
- subiectul 3: copilul — dezvoltare și educație;
- subiectul 4: plasament și separare;
- subiectul 5: o îngrijire fără riscuri;
- subiectul 6: violența exercitată asupra copilului;
- subiectul 7: sprijinirea și observarea familiilor care iau copii în plasament.

Formarea complementară a familiilor de plasament profesionale se referă la grupurile de copii care beneficiază de o găzduire prioritară — copii cu vârste de la 0 la 3 ani, copii cu dizabilități și copii victime ale violenței și traficului de persoane. Această formare include cel puțin 8 sesiuni a câte 3 ore urmând un program aprobat de către ministrul Muncii și Politicii sociale și propus de către președintele Agenției de Stat pentru Protecția Copilului și de către directorul executiv al Agenției de Ajutor Social. Ea cuprinde următoarele module:

- subiectul 1: drepturile și protecția copilului;
- subiectul 2: îngrijiri specializate, asigurate pe parcursul găzduirii copilului expus riscurilor cu vârstă cuprinsă între 0 și 3 ani;
- subiectul 3: îngrijiri specializate, furnizate în timpul găzduirii unui copil cu dizabilități;
- subiectul 4: îngrijiri specializate, furnizate în timpul găzduirii unui copil victimă a violenței sau a traficului de persoane;

- subiectul 5: îngrijiri specializate, oferite copilului în cadrul unei găzduiri de urgență.

Direcția de „Ajutor social” și/sau furnizorul/ ONG deținător al unei licențe acordate de către Agenția de Stat pentru Protecția Copilului / asigură un sprijin pentru familia de plasament pentru a o ajuta să își îndeplinească obligațiile pentru creșterea și educarea copilului găzduit, mijlocind punerea în aplicare a unei formări de susținere, a unei consilieri specializate, a unor grupuri de auto-asistență sau a altor tipuri de servicii.

Formarea de susținere este în întregime realizată în funcție de nevoile concrete ale unei anumite familii și astfel ea nu este deloc legată de o durată sau de un conținut reglementat. Dat fiind faptul că este furnizată în afara sistemului de învățământ și formare profesională, această formare nu ajunge, la ora actuală, la o ridicare a nivelului de calificare al familiilor. Obiectivul său este acela de a garanta o mai bună calitate a serviciului social de „îngrijire de plasament profesional”.

Standardul ocupațional [SO] (referențialul calificării)

2.1. Definiție

În Bulgaria, Legea învățământului și a formării profesionale utilizează termenul de „cerințe” în materie de învățământ, fixate de stat pentru obținerea unei „calificări profesionale”. Acest termen este caracterizat prin faptul că înglobează două sensuri: unul — profesional, care se referă la descrierea meseriei și altul — educativ, care cuprinde obiectivele formării, precum și competențele și rezultatele procesului de învățare.

Pe scurt, și din motive legate de proiect, îl putem denumi „Standard profesional – educativ”.

Definiție: *Cerințele în materie de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale, incluse în Lista meseriilor de învățământ și formare profesională, reprezintă documente elaborate și actualizate de Agenția națională de învățământ și formare profesională și sunt aprobate prin decizii luate de către Ministrul Educației, Tineretului și Științei, în colaborare cu ministerele și birourile respective.*

Pe baza acestor cerințe sunt definite competențele profesionale indispensabile pentru exercitarea meseriei respective. Aceste cerințe sunt obligatorii pentru toate instituțiile cu vocație educativă autorizate să pună în aplicare o formare confirmată prin certificate recunoscute de stat — Certificat de calificare profesională sau Certificat de formare profesională.

Structura și conținutul cerințelor în materie de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale:

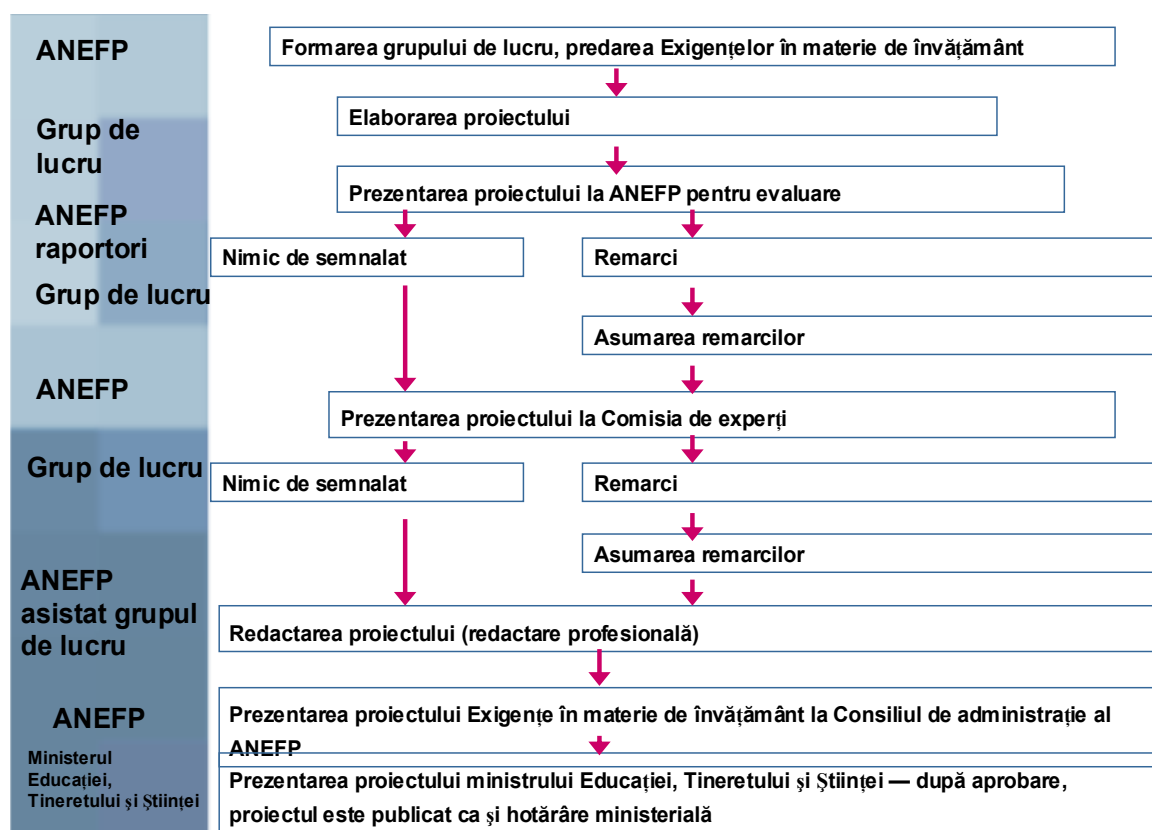
- Cerințele de admitere privind nivelul de învățământ și de calificare minimale care se adresează persoanelor școlarizate și adulților;
- Descrierea meseriei — activități de lucru, responsabilități, calități personale, particularități legate de condițiile de lucru, echipament și resurse materiale;
- Posibilități de realizare a formării profesionale;
- Posibilități de realizare profesională conform Clasificării naționale a profesiilor și ocupațiilor;
- Obiectivele formării;
- Rezultatele învățării — competențe, cunoștințe, abilități și calități profesionale și personale;
- Cerințe legate de logistica materială necesară formării teoretice și practice;
- Cerințe legate de corpul profesoral.

2.2. Etapele și activitățile procesului de elaborare a standardelor ocupaționale

Iată care sunt etapele de elaborare a Cerințelor în materie de învățământ fixate de stat pentru obținerea unei calificări profesionale:

- Identificarea compoziției grupurilor, învățământ
- Studiu
- Elaborarea Cerințelor în materie de învățământ
- Evaluare — ANEFP și experți
- Examenul și discutarea în sânul comisiilor de experți
- Adoptarea de către Consiliul de administrație al ANEFP
- Aprobarea de către Ministrul Educației, Tineretului și Științei

Schema etapelor de elaborare:

ELEMENT DE STRUCTURĂ: DESCRIEREA MESERIEI — FĂCÂND PARTE DIN STANDARDUL PROFESIONAL.

Parcurs de urmat pentru elaborarea Descrierii meseriei, incluzând informații despre subiect:

- Activități de lucru;
- Responsabilități;
- Calități personale;
- Particularități legate de condițiile de lucru;
- Despre echipament și resurse materiale.

Prima etapă	Identificarea principalelor activități de lucru, realizate în cadrul profesiei: Modalități de identificare: <ul style="list-style-type: none"> • Studierea descrierilor privind posturile din diferite întreprinderi aparținând sectorului respectiv; • Vizita la locurile de muncă; • Întrețineri și anchete cu participarea angajatorilor și a persoanelor care exercită meseria; • Chestionare.
A doua etapă	Clasamentul principalelor activități de lucru în funcție de gradul lor de importanță ținând cont de cât de recurente sunt, de timpul necesar pentru a le realiza, de nivelul lor de dificultate, de greșelile susceptibile a fi comise precum și de eventualele consecințe ale acestora .
A treia etapă	Identificarea competențelor indispensabile pentru buna realizare a principalelor activități de lucru
A patra etapă	Definirea condițiilor de lucru (factori legați de mediu, particularitățile programelor de lucru etc.), a responsabilităților — de exemplu, cele legate de securitatea altor persoane, de calitățile personale implicate în exercitarea meseriei: <ul style="list-style-type: none"> • Responsabilități legate de calitatea propriei munci desfășurate • Responsabilități legate de materialul și mijloacele de lucru (mașinării și dispozitive); • Responsabilități legate de munca desfășurată și de securitatea altor persoane.

Chestionar pentru colectarea informațiilor necesare în vederea elaborării unei „Descrieri a meseriei”:

Odată completat, acest chestionar furnizează informații privind activitățile exercitate. În baza răspunsurilor obținute, se efectuează o analiză din care rezultă definiția competențelor ce pot fi achiziționate de către persoanele ce sunt pregătite pentru a ocupa postul respectiv.

Activitate:	
Serviciu:	
Data:	
Obiectivul activității concrete:	

CE FACE?

1. Care sunt principalele activități pe care le desfășurați?

Descrieți-le în tabel. Numerotați-le, începând cu cele mai importante sau cu cele care vă mobilizează cea mai mare parte din timpul dumneavoastră de lucru. Încheiați cu acele activități pe care nu le desfășurați decât ocazional.

În coloana dreaptă, indicați volumul respectiv din timpul dumneavoastră de lucru pe care îl rezervați îndeplinirii fiecăreia din aceste obligații.

Materialele care conțin tabelul sunt furnizate separat.

Gradul de importanță	Activitate	Timpul necesar (%)

CUM ESTE CONTROLATĂ MUNCA?

2. Care este persoana care vă stabilește sarcinile cotidiene și în fața căreia trebuie să raportați?
3. Care este persoana care efectuează controlul activității dumneavoastră? În ce fel? Cu ce frecvență?
4. În ce măsură aveți dreptul să luați decizii fără a fi nevoiți să solicitați / obțineți aprobarea responsabilului dumneavoastră direct?

CUM SE REALIZEAZĂ ACTIVITATEA?

5. Ce tip de instrumente, de mașinării sau aparate folosiți în desfășurarea activității dumneavoastră cotidiene?
6. De ce tip de logistică vă folosiți, dacă activitatea pe care o desfășurați presupune folosirea unui calculator?
7. Care este cea mai dificilă (partea de) sarcină pe care trebuie să o realizați și de ce?

DE CE SE REALIZEAZĂ ACTIVITATEA?

8. Descrieți rezultatele / produsele obținute în urma fiecăreia din activitățile de care sunteți responsabil.

CERINȚELE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL CALIFICĂRII PROFESIONALE

9. Care erau cerințele legate de calificarea dumneavoastră profesională în momentul în care ați fost angajat?
10. Care este formarea necesară?
11. Se cere și un certificat de aptitudini?
12. Care sunt cerințele legate de experiența profesională anterioară?

CERINȚELE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL CALITĂȚILOR PROFESIONALE

13. Ce tip de relații interpersonale sunt mobilizate în timpul procesului de îndeplinire a sarcinilor pe care le-ați primit?
14. Care sunt calitățile personale indispensabile pentru o bună îndeplinire a sarcinilor pe care le aveți?
15. Ce parte din obligațiile pe care le aveți sunt supuse unui secret profesional?

CERINȚE DE REZISTENȚĂ FIZICĂ

16. Descrieți mișcările pe care trebuie să le efectuați în timpul îndeplinirii sarcinilor care v-au fost încredințate.

Activitate	Da / Nu	Activitate	Da / nu
Rămân așezat la biroul meu / o masă		De multe ori trebuie să mă aplec și să mă ridic din nou (cu ce frecvență? În mod constant?)	
De obicei, stau în picioare sau mă deplasez		Trebuie să mă mișc cu rapiditate	
Urc scări		Trebuie să dau dovadă de abilitate	
Ridic obiecte grele (indicați greutatea și frecvența)		Altele: _____	
Trebuie să diferențiez culorile		Altele: _____	

CONDIȚII DE LUCRU

17. În ce condiții obișnuiți să lucrați?

18. Aveți unul sau mai multe locuri de muncă?

Activitate	Da / Nu	Activitate	Da / Nu
Lucrez într-un birou		Lucrez în special afară, în condiții atmosferice variate	
Lucrez într-un atelier / o hală de uzină / o seră / un depozit (alegeți o opțiune sau completați)		Lucrez în condiții periculoase și de mare risc pentru sănătate și securitate	
Locul meu de muncă este expus la praf și mizerie		Lucrul meu de muncă presupune utilizarea unor mijloace de protecție	
Locul meu de muncă este expus unei puternice poluări sonore		Am un program de muncă normal	
Lucrez într-un loc cu multe mașini din care o parte se mișcă în permanență		Am un program de muncă alternativ	
Lucrez cu / sunt expus la efectele unor diverse produse chimice iritante		Lucrez în special noaptea / efectuez ore suplimentare / desfășor o activitate sezonieră (alegeți o opțiune)	

*Dacă activitatea pe care o desfășurați include **conducerea și controlarea altor persoane**, vă rugăm să răspundeți și la întrebările de mai jos.*

19. Cu ce frecvență dați instrucțiuni / directive angajaților (o dată pe zi, o dată pe săptămână, cu ocazia desemnării unei sarcini concrete, cu altă ocazie)? În ce moment dați aceste instrucțiuni?

20. Sub ce formă — scris sau oral?

21. Care este natura instrucțiunilor — generale sau detaliate?

22. În ce moment faceți o evaluare a activității desfășurate de fiecare dintre angajații dumneavoastră (sau o evaluare generală)?

23. Cum procedați pentru a obține feedback din partea persoanelor pe care le-ați angajat? Ce întrebări puneți în discuție dacă vă aveți nevoie de un astfel de feedback?

23. Cum identificați nevoile de dezvoltare / de formare la angajații dumneavoastră? Ce tip de sprijin le oferiți?

ELEMENT DE STRUCTURĂ: « REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII » — CA PARTE DIN STANDARDUL PROFESIONAL

Definiție: „Rezultatele învățării” reprezintă cunoștințele, abilitățile și calitățile personale, achiziționate în timpul procesului de învățare profesională, în timpul formării profesionale sau mulțumită unei experiențe profesionale și care pot fi demonstrate.

Rezultatele învățării trebuie să fie:

- Concrete — focalizate pe ceea ce cursantul trebuie să știe și este capabil să facă;
- Comprehensibile — nete și precise pentru fiecare individ mobilizat în procesul învățării;
- Accesibile — conforme cu nivelul minim de învățare și cu gradul de calificare profesională;
- Demonstrabile — faptul că fiecare persoană poate demonstra că a atins un anumit rezultat;
- Măsurabile — furnizând măsura / nivelul de competențe al cursantului
- Realiste — putând fi atinse într-o anumită perioadă de timp

Cum trebuie formulate rezultatele învățării?

Cum trebuie să formulăm rezultatele învățării?		
Cine ? / <i>subiect</i> / Ce face? <i>/verb (unul singur)/</i>	Chelnerul Calculează	Constructorul Transportă
Care este obiectul activității - produs, document, operă, proces? / <i>complement</i> /	Suma de plată	Materialele de construcție cu efect nociv asupra mediului înconjurător
În ce condiții, cu ce nivel de succes, cu ce frecvență, alte exigențe? <i>/Complement circumstanțial, complement /</i>	Cu ajutorul unei mașini de calcul, a unei case de înregistrare sau al unui calculator (condiții, mijloace auxiliare).	Într-o manieră securizată pe terenul de construcție

Taxonomia lui Bloom în serviciul definirii rezultatelor învățării:

1. Tabelul **Verbelor-cheie** utilizate pentru a formula **cunoștințe** (care sunt susceptibile de a fi transformate în cuvinte, prin scriere) .
2. Tabelul **Verbelor afective și de comportament** — indică evoluția sentimentelor, a emoțiilor, a comportamentului într-o situație specifică (calități profesionale și personale).
3. **Verbe psiho-motorii** — indică ceea ce omul este capabil să facă într-un anumit domeniu de activitate, fie că acesta este procesul de învățare sau activitatea socială (abilități).

Lista de verificare privind auto-evaluarea rezultatelor formulate în urma învățării:

- Pentru fiecare rezultat, pot cita o prevedere pe care cursantul trebuie să fie capabil să o furnizeze pentru a-și demonstra achizițiile.
- Dovada este inclusă în exprimarea utilizată pentru a formula rezultatul învățării.
- Nu se folosesc verbe superflue cum ar fi „cunoaște, înțelege, aplică”.
- Fiecare rezultat nu include decât un singur verb.
- Formulările sunt focalizate pe rezultat și nu pe proces.
- Rezultatele menționate sunt necesare în mod explicit pentru respectiva meserie.
- Rezultatele menționate corespund nivelului minim de învățare al cursanților .
- Rezultatele menționate sunt în conformitate cu gradul de calificare profesională.

Condițiile de transfer a calificării franceze

Asistent Familial în Bulgaria

Situația actuală

- Activitățile care corespund funcțiilor acoperite de calificarea franceză asistent familial.
- Descrierea Meseriei de « asistent social », care include două specialități.

Conform Exigențelor în materie de învățământ fixate de stat și relative la specialitatea intitulată «**Asistență acordată copiilor**», se prevăd competențele următoare:

Competențe	Rezultatele învățării:
Particularitățile specializării 7620401, intitulată « Asistență acordată copiilor »	
I. Susținerea procesului de creare a abilităților de autonomie la copiii cu nevoi specifice.	<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea nevoilor culturale, sociale și emoționale ale copiilor cu nevoi specifice;• Cunoașterea etapelor de creștere în dezvoltarea copilului;• Cunoașterea naturii specifice a principalelor grupuri de boli și de perturbări ce se pot manifesta la copil;• Cunoașterea și respectarea regulilor de comunicare cu copiii cu nevoi specifice;• Cunoașterea tipurilor de mijloace tehnice puse la dispoziția copiilor handicapați;• Explicarea modului de folosire și de întreținere a mijloacelor tehnice atât copiilor cât și părinților lor, servindu-se de instrucțiuni pentru utilizarea lor;• Asistanța copiilor handicapați în momentul meselor și cu ocazia activităților legate de igiena lor;• Ajutarea copilului în a deveni autonom.
II. Susținerea procesului de dezvoltare a competențelor sociale la copiii cu nevoi specifice.	<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea tradițiilor și valorilor în mod comun admise și faptul de a ține cont de ele în momentul lucrului cu copiii;• Folosirea diverselor surse de informare și faptul de a fi în căutarea de informații complementare referitoare la viața persoanelor provenind din culturi, religii și etnii diferite;• Participarea la construirea unei scheme de imitație de către copilul cu nevoi specifice;• Participarea la construirea de competențe legate de îndeplinirea sarcinilor cotidiene la copii, precum: a face cumpărături (a se servi de bani), a folosi mijloacele de transport în comun, a exploata mijloacele de comunicare, etc.

<p>III. Ajutorul acordat copiilor incluși în sistemul de educare în scopul de a-i însoți în procesul de dobândire a cunoștințelor sociale și de lărgire a intereselor lor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea instituțiilor la nivel local, care furnizează servicii educative și sociale copiilor cu nevoi specifice • Comunicarea cu copilul folosind diverse tehnici de încurajare a progreselor sale; • Însoțirea copilului până la sau în interiorul școlii sau al unui alt centru educativ, sprijinindu-l pe loc, sub îndrumarea specialistului respectiv; • Crearea, structurarea și conducerea activităților cotidiene (jocuri, odihnă, pregătirea cursurilor, etc.), incluzând și timp pentru tranziția de la o activitate la alta; • Dezvoltarea la copil a deprinderilor și a abilităților legate de respectarea unei program zilnic; • Organizarea de activități sociale și ludice, adaptate nevoilor individuale și îndemnării copilului, în urma unei discuții prealabile cu părinții acestuia; • Organizarea de activități pe măsură, în funcție de interesele, nevoile și capacitățile copilului, respectând exigențele părinților acestuia și programele concepute de alți specialiști care se ocupă de copil; • Informarea părinților cu privire la probleme de ordin social ce apar în viața cotidiană a copilului; • Faptul de a face propuneri părinților legate de ameliorarea comportamentului social al copilului, de capacitățile sale de îngrijire autonomă, respectând opinia părinților.
--	--

- Ocupații înregistrate în Clasificarea Ocupațiilor:
Da / **Nu**. Dacă da, descrieți
- Formări de calificare:
Da / **Nu**. Dacă da, descrieți

Situații posibile

Procedura de includere a ocupației în Lista meseriilor din învățământ și din formarea profesională și în Clasificarea națională a profesiilor și a ocupațiilor:

Conform exigențelor, reglementate de legislația bulgară, pentru ca formarea și dobândirea unei calificări profesionale relative la o meserie dată să poată fi reglementată, trebuie ca aceasta din urmă să fie inclusă în Lista meseriilor din învățământ și din formarea profesională (este vorba de meseriile al căror nivel de calificare variază pe o scară de la 1 la 4, conform Legii Învățământului și Formării profesionale).

Lista meseriilor din învățământ și din formarea profesională reprezintă o structură sistematizată (o matrită) de denumiri de profesii și de specialități, clasate per cicluri profesionale, în funcție de domeniile de învățământ definite de Clasificarea internațională standard - International Standard Classification of Education ISCED - 97 (art.8 al.1 și §1 din Dispozițiile adiționale la Legea Învățământului și Formării Profesionale) și conform Clasificării domeniilor din învățământ și formare (2008) a Institutului național de statistică.

Acesta este un document fundamental pentru organizarea orientării profesionale, a formării profesionale și a învățământului profesional care îmbracă un caracter obligatoriu pentru toate instituțiile, destinate scutirii unei formări profesionale pentru dobândirea unei calificări profesionale – licee și școli profesionale, colegii profesionale, cât și centre de formare profesională.

După cum s-a spus deja anterior, lista meseriilor din învățământ și din formarea profesională este un “document evolutiv”, actualizat și completat regulat cu alte meserii și/sau specialități în funcție de nevoile pieței muncii. Organismele susceptibile de a face propuneri de modificare a Listei sunt ministerele, agențiile, organizațiile de angajatori cât și de lucrători și de salariați, și în fine alte persoane morale și fizice. Propunerile lor sunt examinate de comisiile de experți respective ale ANEFP și sunt supuse aprobării Consiliului de administrație.

Introducerea unei noi meserii sau a unei noi specializări în Listă se efectuează pe baza unei proceduri, care include exigențele la care propunerea trebuie să fie conformă.

Instituția însărcinată cu actualizarea și păstrarea Listei meseriilor din învățământ și din formarea profesională este Agenția națională de învățământ și de formare profesională.

Oficializarea noii meserii și/sau a noii specializări în Listă este efectuată în urma unei Ordinanțe ce modifică și completează Lista meseriilor din învățământ și din formarea profesională, emisă de ministrul Educației, Tineretului și Științei.

În afară de denumirea **meseriei**, ordonanța ministerială trebuie să menționeze în mod obligatoriu **gradul de calificare profesională** al noii meserii, care variază în funcție de gradul de dificultate al activităților de lucru incluse în câmpul acoperit de meserie cât și în funcție de nivelul de responsabilitate legat de exercitarea acesteia.

Etapa care urmează înscrierii meseriei în Lista meseriilor din învățământ și din formarea profesională este elaborarea Exigențelor în materie de învățământ fixate de stat pentru dobândirea unei calificări profesionale, care reglementează activitățile de muncă, cunoștințele, abilitățile și competențele de care persoana trebuie să dea dovadă pentru exercitarea meseriei.

În vederea formării profesionale referitoare la această meserie și distribuite în cadrul instituțiilor aparținând sistemului de învățământ și de formare profesională, instituțiile competente – Ministerul Educației, Tineretului și Științei sau centrele de formare profesională – elaborează o documentație școlară – planuri și programe școlare cât și programe de examinare pe scară națională, în care sunt descrise exigențele legate de desfășurarea examenelor care ajung la dobândirea gradului respectiv de calificare profesională.

Un document important referitor la exercitarea meseriei este Clasificarea națională a profesiilor și a ocupațiilor, elaborat pe baza a două principii fundamentale – tipul de muncă efectuată și nivelul de învățământ și de calificare. Există o legătură strânsă între cele două documente – Lista meseriilor și Clasificarea națională – care se referă la corelarea între ceea ce numim “meserii educative” și profesiile și funcțiile înscrise în Clasificare. În alți termeni, fiecărei meserii din Listă îi corespund posturi susceptibile de a fi ocupate de persoane ce au dobândit calificarea profesională necesară pentru exercitarea unei profesii date făcând parte din Clasificarea națională. În cazul în care Clasificarea națională nu include posturi adaptate, instituțiile competente trebuie să facă o propunere la Ministerul Muncii și Politicilor Sociale, în vederea completării și actualizării, ceea ce se efectuează în urma unei ordonanțe emise de ministrul Muncii și Politicilor Sociale.

Planul de acțiune pentru transferul calificării

franceze în Bulgaria

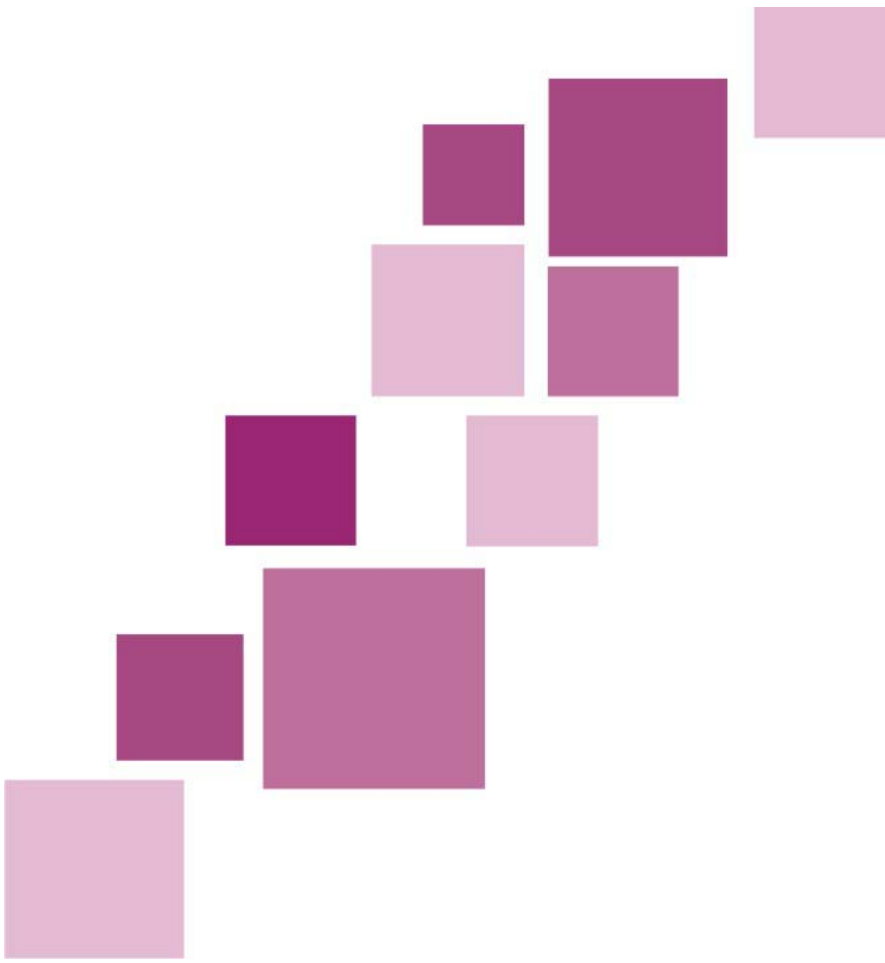
Nr. Crt.	Etape	Instituții responsabile	Termen:
1.	Prezentarea unei propuneri motivate la ANEFP care vizează completarea ciclului profesional 762 intitulat « Muncă socială și consiliere » ce figurează în Lista meseriilor din învățământ și din formarea profesională, prin înscrierea unei noi meserii intitulate « Asistent familial », această propunere fiind însoțită de profilul profesional detaliat al meseriei.	SAPI	Septembrie 2010
2.	Studierea și discutarea propunerii de înscriere a meseriei de « Asistent familial» în Listă, efectuate de comisia de experți specializată a ANEFP însărcinată cu ciclul profesional intitulat « Servicii sociale, servicii orientate spre persoană și servicii destinate familiei».	ANEFP	Octombrie 2010
3.	Prezentarea propunerii (cu condiția ca aceasta să fie susținută de comisia de experți) Consiliului de Administrație al ANEFP, pentru discutare și aprobare.	ANEFP	noiembrie-decembrie 2010, în funcție de ședințele prevăzute ale Consiliului de Administrație
4.	Prezentarea propunerii (cu condiția ca aceasta să fie aprobată de Consiliul de administrație) în atenția ministrului Educației, Tineretului și Științei, în vederea emiterii unei Ordonanțe ce stipulează înscrierea meseriei în Lista meseriilor din învățământ și din formarea profesională.	ANEFP	Ianuarie 2011
5.	Consultarea inițiată de Ministerul Educației, Tineretului și Științei (MEJS) relativă la propunerea de introducere a meseriei de « Asistent familial » în Lista meseriilor din învățământ și din formarea profesională, conform procedurii, reglementate de Legea Învățământului și Formării profesionale.	MEJS	februarie-martie 2011

6.	În cazul unei decizii pozitive din partea instituțiilor competente ale statului și a organizațiilor reprezentative ale angajatorilor și salariaților pe scară națională pe tema necesității de a completa Lista meseriilor din învățământ și din formarea profesională – emiterea unei Ordonanțe care să stipuleze înscrierea în Listă a noii meserii de « Asistent familial ».	MEJS	aprilie-mai 2011 în funcție de durată și de rezultatele procedurii de consultare
7.	Adaptarea standardului educativ elaborat în cadrul proiectului referitor la meseria de « Asistent familial », conform metodologiei de elaborare a Exigențelor în materie de învățământ fixate de stat pentru dobândirea unei calificări profesionale.	ANEFP	iunie-iulie 2011
8.	Prezentarea proiectului Exigențe în materie de învățământ fixate de stat pentru dobândirea unei calificări profesionale, relative la meseria de « Asistent familial », la MEJS, pentru aprobarea din partea ministrului Educației, Tineretului și Științei.	ANEFP	iulie 2011
9.	Publicarea Exigențelor în materie de învățământ fixate de stat pentru dobândirea unei calificări profesionale, relative la meseria de « Asistent familial », în Monitorul Oficial, care devin în consecință un document obligatoriu pentru toate instituțiile educative aparținând sistemului de formare profesională inițială și continuă.	MEJS	octombrie 2011, în funcție de durata procedurii de consultare cu instituțiile responsabile pe scară națională
10.	Elaborarea programelor școlare de către Centrele de formare profesională (CFP) pe baza Exigențelor în materie de învățământ fixate de stat pentru dobândirea unei calificări profesionale, relative la meseria de « Asistent familial ».	CFP	

BIBLIOGRAFIE

- Legea protecției copilului
- Legea de formare și calificare profesionale
- Clasificarea națională a meseriilor și a funcțiilor
- Regulamentul referitor la condițiile și autorizația de a prezenta o candidatură, la alegerea și validarea familiilor gazdă și la plasamentul copiilor în sânul acestora, 2007
- Documente interne ale Agenției naționale pentru învățământ și formare profesională.

ANEXE

**Anexa 1: Ghidul de transfer elaborat în cadrul proiectului
“Transferul calificării franceze Asistent familial - AFUE” în
Bulgaria, Ungaria și România.**

PARTENERI

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

BULGARIE

Université «St Kliment d'Ohrid» de Sofia (Promoteur du projet)

boul. Shipchenski Prohod 69 A, 1574 Sofia - Bulgarie
Tel 0035929706206
Fax 0035928722321
<http://www.fnpp.uni-sofia.bg>
Personnes de contact:
Nelly PETROVA - DIMITROVA (Email: npetrova_dimitrova@abv.bg)
Hristina OTZETOVA (Email: kristi_o@abv.bg)

Institut des Activites et des Pratique Sociale (SAPI)

Liulin planina 22, A, fl. 2, Bulgaria, Sofia 1606
Tel: 0035928524713
Fax: 0035929533147
www.sapibg.org
Personnes de contact:
Nadia STOJKOVA (Email: nstoykova@sapibg.org)
Yanitza NEDELICHEVA (Email: nedelcheva.yanitza@gmail.com)

Agence nationale pour l'education et la formation professionnelle (NAVET)

www.navet.government.bg
Personnes de contact:
Penka NIKOLOVA (Email: p.nikolova@navet.government.bg)

FRANCE:

Groupement d'Intérêt Public - Formation et Insertion Professionnel de l'Académie de Grenoble (GIPFIPAG)

5 rue Roland Garros, 38320 Eybens - France
Tel 0033456524641
Fax 0033456524650
<http://www.ac-grenoble.fr>
Personnes de contact:
Jean Noël PACHOUD (Email: jean-noel.pachoud@ac-grenoble.fr)
Catherine CHABOUD (Email: catherine.chaboud@ac-grenoble.fr)

Greta Nord Isère - Centre de formation continue

Tel : 0033474280486
www.gretani.com
Personne de contact:
Mariette CIVIDINO-REYNAUD (Email: mariette.cividino-reynaud@ac-grenoble.fr)

Greta VIVARAIS PROVENCE (Evalueateur)

P le Les Catalins Montélimar
Tel 0033475006126
Fax 0033671109554
Personne de contact:
Patrick NICOLAS (Email: patrick.nicolas@ac-grenoble.fr)

HONGRIE:

Université de Pecs (Hongrie)

Sz nt  Kovács János u. 1/b., 7633. P cs - Hongrie
Tel 003672501500
Fax 003672251100
<http://www.pte.hu>
Personnes de contact:
Maria HUSZ (Email: husz@feek.pte.hu)

ROUMANIE:

Association PARTENER - le Groupement d'Initiative pour le Développement Local de Iasi

Str. Vasile Conta, nr. 42, 700106 Iasi - Roumanie
Tel 0040232217884
Fax 0040232270502
<http://www.asociatia-partener.ro>
Personnes de contact:
Catalin ILASCU (Email: catalin@asociatia-partener.ro)

Université «Alexandru Ioan Cuza» de Iasi

Bulevardul Carol 1 nr. 11, 700506 Iasi - Roumanie
Tel 0040232201028
Fax 0040232210660
<http://www.uaic.ro>
Personne de contact:
Contiu SOITU (Email: soitucontiu@yahoo.com)

Direction departementale pour la protection des droits de l'enfant Iasi

Strada Vasile Lupu, nr. 57A, Iasi, Roumanie
Tel 0040232477731
Fax 0040232279654
www.djpcd.ro
Personne de contact:
Florin ION (Email: florinion@djpcd.ro)

asociatia
PARTENER
Grup de Inițiativă
pentru Dezvoltarea Locală

ROUMANIE

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.

Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.